

บทที่ 2 →

ภาพรวมผลการดำเนินงาน
ตามหน้าที่และอำนาจ
ของผู้ตรวจการแผ่นดิน

1. →

สถิติผลการดำเนินงานเรื่องร้องเรียน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

1.1 สถิติผลการดำเนินการเรื่องร้องเรียนของผู้ตรวจการแผ่นดิน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินมีเรื่องร้องเรียนที่ต้องดำเนินการทั้งสิ้น จำนวน 5,380 เรื่อง และได้พิจารณาตรวจสอบ แสวงหาข้อเท็จจริงจนมีคำวินิจฉัย หรือมีข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือไม่เป็นธรรมแก่ประชาชนแล้วเสร็จ จำนวน 3,388 เรื่อง (คิดเป็นร้อยละ 62.97) ดังนี้

การดำเนินการ	จำนวน (เรื่อง)	สัดส่วน (ร้อยละ)
1. เรื่องร้องเรียนที่ผู้ตรวจการแผ่นดินรับไว้พิจารณา ประกอบด้วย	5,380	100.00
1.1 เรื่องที่รับไว้ในปีงบประมาณ	2,970	55.20
1.2 เรื่องที่อยู่ระหว่างการพิจารณายกมาจากปีงบประมาณก่อน	2,410	44.80
2. ผลการดำเนินการเรื่องร้องเรียน ประกอบด้วย		
2.1 เรื่องร้องเรียนที่ดำเนินการแล้วเสร็จ	3,388	62.97
2.2 เรื่องร้องเรียนยกไปดำเนินการในปีงบประมาณถัดไป	1,992	37.03

สถิติเรื่องร้องเรียนที่ดำเนินการแล้วเสร็จ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
 จำแนกตามผลการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
 ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560

มาตรา 22 หน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน	จำนวน (เรื่อง)
- เรื่องร้องเรียนที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงาน ตามมาตรา 22 (1)	5
- เรื่องร้องเรียนที่ผู้ตรวจการแผ่นดินแสวงหาข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า ผู้ร้องเรียนได้รับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมเนื่องจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือปฏิบัตินอกเหนือหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องตามนัยมาตรา 22 (2)	12
- เรื่องร้องเรียนที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ทราบถึงการที่หน่วยงานของรัฐยังมีได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน ตามหมวด 5 หน้าที่ของรัฐ ตามมาตรา 22 (3)	4
- เรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาแล้วไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ กรณีการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญคุ้มครอง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาความของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2561 ตามหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน มาตรา 22 (4)	15
- เรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาแล้วไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ กรณีการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญคุ้มครอง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาความของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2561 ตามหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน มาตรา 22 (4)	73
รวมมาตรา 22	109

มาตรา 23 การเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญ หรือศาลปกครองเพื่อพิจารณา	จำนวน (เรื่อง)
- เรื่องร้องเรียนที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อเห็นว่ากรณีบทบัญญัติแห่งกฎหมายมีปัญหาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ และกรณีการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญคุ้มครอง ตามมาตรา 23 (1)	-
- เรื่องร้องเรียนที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลปกครอง เมื่อเห็นว่ากรณีกฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ตามมาตรา 23 (2)	2
- เรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาแล้วไม่เสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญ หรือศาลปกครอง เนื่องจากไม่เป็นไปตามนัยของมาตรา 23 (1) (2) กรณี บทบัญญัติแห่งกฎหมายมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ หรือ กฎ คำสั่ง หรือการกระทำใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย	71
รวมมาตรา 23	73

มาตรา 36 เรื่องเฉพาะตัวหรือเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐ	จำนวน (เรื่อง)
- เรื่องร้องเรียนที่ผู้ตรวจการแผ่นดินรับไว้ดำเนินการและได้แสวงหาข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่าเป็นเรื่องเฉพาะตัวเป็นรายกรณีที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐ ที่จะจัดความเดือดร้อนหรืออำนวยความสะดวกเป็นธรรม กรณีที่การดำเนินการในเรื่องนั้นมีกฎหมายกำหนดให้มีการร้องทุกข์หรืออุทธรณ์ไว้แล้ว และได้ส่งเรื่องดังกล่าวให้หน่วยงานของรัฐนั้นพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป ตามมาตรา 36 (1)	22
- เรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดินรับไว้ดำเนินการและแสวงหาข้อเท็จจริงแล้ว พบว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล / วินัย ตามมาตรา 36 (2)	53
- เรื่องร้องเรียนที่ผู้ตรวจการแผ่นดินรับไว้ดำเนินการและได้แสวงหาข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า เป็นเรื่องเฉพาะตัวเป็นรายกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือปฏิบัตินอกเหนือหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นเรื่องเกี่ยวกับการทุจริต และได้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ หรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาดำเนินการต่อไป ตามมาตรา 36 (3)	2
รวมมาตรา 36	77

มาตรา 37 เรื่องที่ห้ามรับไว้พิจารณา*	จำนวน (เรื่อง)
- เรื่องร้องเรียนที่ผู้ตรวจการแผ่นดินรับไว้ดำเนินการและแสวงหาข้อเท็จจริงแล้วพบว่า เป็นเรื่องนโยบายที่คณะกรรมการกำหนด เว้นแต่นโยบายนั้นขัดต่อรัฐธรรมนูญ หรือมีผลให้มีการละเลยการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐตามรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา 37 (1)	-
- เรื่องร้องเรียนที่ผู้ตรวจการแผ่นดินรับไว้ดำเนินการและแสวงหาข้อเท็จจริงแล้วพบว่า เป็นเรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือเรื่องที่ศาลมีคำพิพากษา คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว ตามมาตรา 37 (2)	156
- เรื่องร้องเรียนที่ผู้ตรวจการแผ่นดินรับไว้ดำเนินการและแสวงหาข้อเท็จจริงแล้ว พบว่าเป็นเรื่องที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน ตามมาตรา 37 (3)	53
- เรื่องร้องเรียนที่ผู้ตรวจการแผ่นดินรับไว้ดำเนินการและแสวงหาข้อเท็จจริงแล้วพบว่า เป็นเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น หรือองค์กรอิสระอื่นรับไว้ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระนั้นแล้ว ตามมาตรา 37 (4)	195
- เรื่องร้องเรียนที่ผู้ตรวจการแผ่นดินรับไว้ดำเนินการและแสวงหาข้อเท็จจริงแล้วพบว่า เป็นการร้องเรียนโดยใช้สิทธิไม่สุจริตและการพิจารณาจะไม่ใช่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนส่วนรวม ตามมาตรา 37 (5)	-
- เรื่องร้องเรียนที่ผู้ตรวจการแผ่นดินรับไว้ดำเนินการและแสวงหาข้อเท็จจริงแล้วมีคำวินิจฉัย / ข้อเสนอแนะที่เป็นผลให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมอย่างเหมาะสมแล้ว ตามมาตรา 37 (6)	854
- เรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดินรับไว้ดำเนินการและแสวงหาข้อเท็จจริงแล้ว พบว่าเป็นเรื่อง / ประเด็นที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเคยมีคำวินิจฉัยแล้ว ตามมาตรา 37 (7)	44

มาตรา 37 เรื่องที่ห้ามรับไว้พิจารณา*	จำนวน (เรื่อง)
- เรื่องร้องเรียนที่ผู้ตรวจการแผ่นดินรับไว้ดำเนินการและแสวงหาข้อเท็จจริงแล้วพบว่า เป็นเรื่องที่มีลักษณะตามมาตรา 37 (8) เรื่องอื่นตามมติที่ผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด โดยสามารถแบ่งได้ 3 ประเภท	1,827
• เรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับเรื่องไว้ดำเนินการ และแสวงหาข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่า มิได้มีการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือปฏิบัตินอกเหนือหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ	1,431
• เรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่รับไว้พิจารณา	231
• เรื่องที่ผู้ร้องเรียนถอนเรื่องร้องเรียน	165
รวมมาตรา 37	3,129
รวมทั้งสิ้น	3,388

*หมายเหตุ: กรณีเรื่องร้องเรียนตามมาตรา 37 นั้น แม้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 จะบัญญัติว่าเป็นเรื่องที่ห้ามผู้ตรวจการแผ่นดินรับไว้พิจารณาก็ตาม แต่หมายถึงการที่ผู้ตรวจการแผ่นดินต้องพิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อยุติ หรือได้พิจารณาดำเนินการเพื่อแก้ไข ปัญหาความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมให้แก่ผู้ร้องเรียนด้วย ซึ่งจะเห็นได้ว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีเรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดินได้ดำเนินการเพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมให้แก่ผู้ร้องเรียนอย่างเหมาะสมแล้วตามมาตรา 37 (6) จำนวน 854 เรื่อง

เรื่องร้องเรียนที่รับไว้พิจารณาในปงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำแนกตามภูมิภาคและจังหวัด

ภาค / จังหวัด	จำนวน (เรื่อง)	ภาค / จังหวัด	จำนวน (ร้อยละ)
ภาคเหนือ	207	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	517
1 เชียงใหม่	92	1 นครราชสีมา	79
2 เชียงราย	39	2 อุบลราชธานี	61
3 ลำปาง	15	3 ร้อยเอ็ด	48
4 แพร่	15	4 ขอนแก่น	44
5 พะเยา	13	5 สุรินทร์	41
6 น่าน	10	6 บุรีรัมย์	29
7 แม่ฮ่องสอน	9	7 เลย	29
8 ลำพูน	7	8 อุดรธานี	27
9 อุดรดิตถ์	7	9 ชัยภูมิ	26
กรุงเทพมหานคร	1,442	10 มหาสารคาม	24
ภาคกลาง	896	11 ศรีสะเกษ	22
1 นนทบุรี	286	12 กาฬสินธุ์	18
2 ปทุมธานี	95	13 สกลนคร	12
3 พระนครศรีอยุธยา	66	14 มุกดาหาร	10
4 สมุทรปราการ	57	15 อ่างนาจเจริญ	10
5 นครปฐม	55	16 หนองคาย	10
6 สุพรรณบุรี	48	17 บึงกาฬ	8
7 สมุทรสาคร	42	18 หนองบัวลำภู	7
8 นครสวรรค์	39	19 นครพนม	6
9 ลพบุรี	27	20 ยโสธร	6
10 เพชรบูรณ์	25	ภาคใต้	394
11 สระบุรี	24	1 นครศรีธรรมราช	71
12 กำแพงเพชร	22	2 สงขลา	62
13 พิษณุโลก	21	3 ภูเก็ต	54
14 พิจิตร	20	4 สุราษฎร์ธานี	40
15 สุโขทัย	17	5 นราธิวาส	35
16 อุทัยธานี	16	6 กระบี่	23
17 นครนายก	14	7 พัทลุง	22
18 สมุทรสงคราม	9	8 ชุมพร	17
19 สิงห์บุรี	6	9 ตรัง	17
20 อ่างทอง	5	10 ยะลา	16
21 ชัยนาท	2	11 พังงา	14
ภาคตะวันออก	254	12 ระนอง	10
1 ชลบุรี	124	13 สตูล	7
2 ระยอง	44	14 ปัตตานี	6
3 ฉะเชิงเทรา	38	ภาคตะวันตก	181
4 ปราจีนบุรี	19	1 ราชบุรี	55
5 จันทบุรี	13	2 เพชรบุรี	44
6 สระแก้ว	13	3 กาญจนบุรี	32
7 ตราด	3	4 ประจวบคีรีขันธ์	30
		5 ตาก	20
รวมทั้งสิ้น 3,891 เรื่อง			

*หมายเหตุ: เรื่องร้องเรียนบางเรื่องมีหน่วยงานที่ถูกร้องเรียนมากกว่า 1 หน่วยงาน และมากกว่า 1 จังหวัด

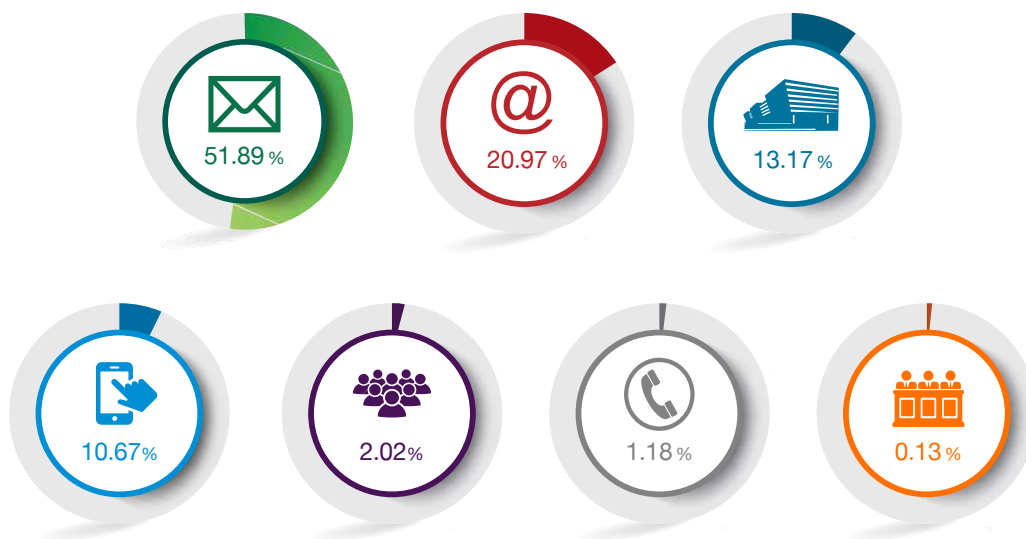
จำนวนเรื่องร้องเรียนที่รับเข้าในปีงบประมาณ

พ.ศ. 2566

จำแนกตามภาค

เรื่องร้องเรียนที่รับไว้พิจารณาในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

จำแนกตามช่องทางการร้องเรียน

หน่วยงาน	จำนวน (เรื่อง)	ร้อยละ
ไปรษณีย์	1,541	51.89
ยื่นเรื่องร้องเรียนด้วยตนเอง ณ ที่ทำการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน	391	13.17
เว็บไซต์ (www.ombudsman.go.th)	622	20.94
โมบายแอปพลิเคชัน “ผู้ตรวจการแผ่นดิน”	317	10.67
สายด่วนผู้ตรวจการแผ่นดิน (โทร. 1676)	35	1.18
เรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาหยิบยกมาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่	4	0.13
อื่น ๆ (การเข้าร่วมกิจกรรม / โครงการต่าง ๆ ของ สผผ.)	60	2.02
รวม	2,970	100.00

เรื่องร้องเรียนที่ดำเนินการแล้วเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
 จำแนกตามหน่วยงานที่ถูกร้องเรียน

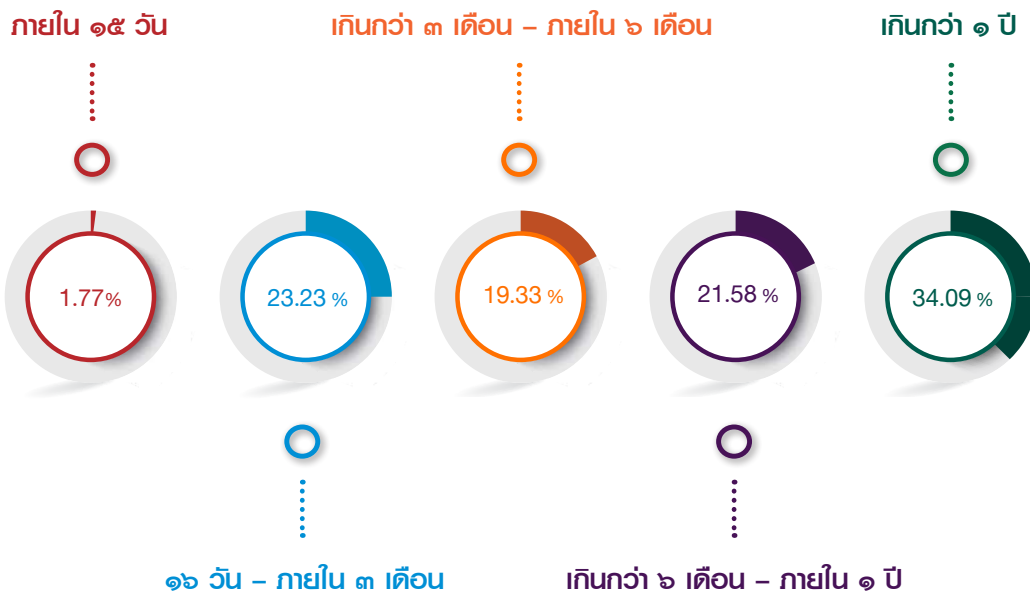
หน่วยงาน		รวม	ร้อยละ
1	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	1,395	23.25
2	กระทรวงมหาดไทย	1,289	21.48
3	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	790	13.16
4	กระทรวงคมนาคม	322	5.37
5	กระทรวงยุติธรรม	266	4.43
6	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	185	3.08
7	กระทรวงการคลัง	181	3.02
8	กระทรวงสาธารณสุข	173	2.88
9	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	169	2.82
10	กระทรวงศึกษาธิการ	162	2.70
11	องค์กรตามรัฐธรรมนูญ	144	2.40
12	หน่วยงานอิสระอื่นของรัฐ	133	2.22
13	ศาลและหน่วยธุรการของศาล	126	2.10
14	สำนักนายกรัฐมนตรี	112	1.87
15	หน่วยงานเอกชน	69	1.15
16	กระทรวงกลาโหม	60	1.00

หน่วยงาน		รวม	ร้อยละ
17	กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	53	0.88
18	รัฐสภาและหน่วยราชการในฝ่ายรัฐสภา พรรคการเมือง	45	0.75
19	กระทรวงแรงงาน	37	0.62
20	กระทรวงอุตสาหกรรม	37	0.62
21	กระทรวงพาณิชย์	36	0.60
22	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	34	0.57
23	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	31	0.52
24	กระทรวงพลังงาน	30	0.50
25	หน่วยงานอิสระไม่สังกัดกระทรวง	30	0.50
26	ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีกระทรวง	25	0.42
27	กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	14	0.23
28	กระทรวงการต่างประเทศ	13	0.22
29	กระทรวงวัฒนธรรม	9	0.14
30	องค์กรวิชาชีพ	9	0.14
31	รัฐวิสาหกิจในกำกับของรัฐมนตรี	3	0.05
32	หน่วยงานอื่น ๆ (วัด / กองทุนต่าง ๆ / มูลนิธิ ฯ)	19	0.31
รวม		6,001	100.00

*หมายเหตุ: เนื่องจากเรื่องร้องเรียนบางเรื่องได้ร้องเรียนหลายหน่วยงาน ทำให้ผลรวมของจำนวนเรื่องที่จำแนกตามหน่วยงานที่ถูกร้องเรียนมีจำนวนมากกว่าจำนวนเรื่องร้องเรียนที่ดำเนินการแล้วเสร็จ

เรื่องร้องเรียนที่ดำเนินการแล้วเสร็จในบังคับประมาณ พ.ศ. 2566

จำแนกตามระยะเวลาดำเนินการ

ระยะเวลาในการดำเนินการ	เรื่องร้องเรียน (เรื่อง)	ร้อยละ
ภายใน 15 วัน	60	1.77
16 วัน - ภายใน 3 เดือน	787	23.23
เกินกว่า 3 เดือน - ภายใน 6 เดือน	655	19.33
เกินกว่า 6 เดือน - ภายใน 1 ปี	731	21.58
เกินกว่า 1 ปี	1,155	34.09
รวม	3,388	100.00

1.2 สถิติผลการดำเนินการร้องร้องเรียนของผู้ตรวจการแผ่นดินเปรียบเทียบ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

การดำเนินการเรื่องร้องเรียน	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565		ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566	
	จำนวน (เรื่อง)	สัดส่วน (ร้อยละ)	จำนวน (เรื่อง)	สัดส่วน (ร้อยละ)
เรื่องร้องเรียนที่ผู้ตรวจการแผ่นดินรับไว้ พิจารณาทั้งสิ้น ประกอบด้วย				
1.1 เรื่องที่รับไว้ในปีงบประมาณ	3,059	-	2,970	-
1.2 เรื่องที่อยู่ระหว่างการพิจารณาจะมา จากปีงบประมาณก่อน	2,191	-	2,410	-
รวมเรื่องร้องเรียนที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน รับไว้พิจารณาทั้งสิ้น	5,250	100.00	5,380	100.00
เรื่องร้องเรียนที่ดำเนินการแล้วเสร็จ	2,840	54.08	3,388	62.97
เรื่องร้องเรียนยกไปดำเนินการ ในปีงบประมาณถัดไป	2,410	45.92	1,992	37.03

*หมายเหตุ: เรื่องร้องเรียนที่ดำเนินการแล้วเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (เดิม) มีจำนวนทั้งสิ้น 2,839 เรื่อง แต่จากการตรวจสอบข้อมูลในระบบสำนักงานอัตโนมัติภายหลังสิ้นสุดปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 พบว่า มีเรื่องร้องเรียนที่ดำเนินการแล้วเสร็จเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2565 จำนวน 1 เรื่อง ที่ได้ปรับเป็นเรื่องเชิงระบบ (เรื่องแล้วเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565) โดยเรื่องดังกล่าวยังคงมีสถานะเป็นเรื่องร้องเรียน ดังนั้น จึงต้องบันทึกข้อมูลเป็นเรื่องร้องเรียนที่แล้วเสร็จ ส่งผลให้จำนวนเรื่องร้องเรียนแล้วเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีจำนวนทั้งสิ้น 2,840 เรื่อง และเรื่องยกไปดำเนินการในปีงบประมาณถัดไปจำนวน 2,410 เรื่อง

เปรียบเทียบเรื่องร้องเรียนที่ได้รับไว้พิจารณาในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และ พ.ศ. 2566

จำแนกตามรายเดือน

เดือน	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
ตุลาคม	309	315
พฤศจิกายน	304	214
ธันวาคม	278	220
มกราคม	231	247
กุมภาพันธ์	249	232
มีนาคม	219	261
เมษายน	204	179
พฤษภาคม	249	277
มิถุนายน	282	248
กรกฎาคม	240	243
สิงหาคม	306	326
กันยายน	188	208
รวมทั้งสิ้น	3,059	2,970

เปรียบเทียบจำนวนการให้บริการประชาชนผ่านสายด่วนผู้ตรวจการแผ่นดิน
(โทร 1676) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และ พ.ศ. 2566

จำแนกตามรายเดือน

เดือน	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
ตุลาคม	611	760
พฤศจิกายน	608	578
ธันวาคม	565	610
มกราคม	524	716
กุมภาพันธ์	638	798
มีนาคม	721	649
เมษายน	654	641
พฤษภาคม	890	646
มิถุนายน	983	594
กรกฎาคม	749	707
สิงหาคม	1,133	572
กันยายน	980	910
รวมทั้งสิ้น	9,056	8,181

เปรียบเทียบจำนวนการให้บริการประชาชนผ่านสายด่วนผู้ตรวจการแผ่นดิน
(โทร 1676) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และ พ.ศ. 2566

จำแนกตามลักษณะการให้บริการ

ลักษณะการให้บริการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (สาย)	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (สาย)
ให้คำปรึกษาและคำแนะนำเพื่อช่วยเหลือ ปัญหาทางด้านกฎหมายแก่ประชาชน	4,665	5,766
ติดตามผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียน	4,285	2,340
ประสานงานและแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน ในเบื้องต้น โดยผู้ร้องเรียนพึงพอใจและ ไม่ยื่นคำร้องเป็นเรื่องร้องเรียนต่อไป	66	40
รับเป็นเรื่องร้องเรียนทางโทรศัพท์	40	35
รวม	9,056	8,181

เปรียบเทียบจำนวนการให้บริการเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการเข้ารับฟัง
ข้อมูลต่าง ๆ และฝากข้อความเสียงผ่านทางสายด่วน 1676 นอกเวลาทำการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และ พ.ศ. 2566

ประเภท	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (สาย)	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (สาย)
รับฟังข้อมูลเรื่องร้องเรียน	1,265	3,823
ติดต่อเจ้าหน้าที่	606	733
ฝากข้อความเสียง	215	141
รวม	2,086	4,697

สายด่วน

1676

โทรฟรีทั่วประเทศ

เปรียบเทียบจังหวัดที่มีการร้องเรียนมากที่สุด 10 อันดับ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และ พ.ศ. 2566

อันดับ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565		ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566	
	จังหวัด	จำนวน	จังหวัด	จำนวน
1	กรุงเทพมหานคร	1,358	กรุงเทพมหานคร	1,442
2	นนทบุรี	204	นนทบุรี	286
3	ชลบุรี	125	ชลบุรี	124
4	ร้อยเอ็ด	82	ปทุมธานี	95
5	เชียงใหม่	78	เชียงใหม่	92
6	พระนครศรีอยุธยา	71	นครราชสีมา	79
7	ปทุมธานี	70	นครศรีธรรมราช	71
8	ภูเก็ต	68	พระนครศรีอยุธยา	66
9	สงขลา	64	สงขลา	62
10	สมุทรปราการ	63	อุบลราชธานี	61

เปรียบเทียบจังหวัดที่มีการร้องเรียนน้อยที่สุด 10 อันดับ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และ พ.ศ. 2566

อันดับ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565		ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566	
	จังหวัด	จำนวน	จังหวัด	จำนวน
1	สิงห์บุรี	1	ชัยนาท	2
2	บึงกาฬ	2	ตราด	3
3	ตราด มุกดาหาร	5	อ่างทอง	5
4	หนองบัวลำภู ชุมพร พังงา น่าน	6	ปัตตานี สิงห์บุรี นครพนม ยโสธร	6
5	จันทบุรี นราธิวาส	7	สตูล ลำพูน หนองบัวลำภู อุตรดิตถ์	7
6	ลำพูน	8	บึงกาฬ	8
7	ยะลา ระนอง ชัยนาท แม่ฮ่องสอน	9	สมุทรสงคราม แม่ฮ่องสอน	9

อันดับ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565		ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566	
	จังหวัด	จำนวน	จังหวัด	จำนวน
8	แพร่ ยโสธร	10	น่าน ระนอง มุกดาหาร อำนาจเจริญ หนองคาย	10
9	กำแพงเพชร อ่างทอง ปัตตานี นครพนม เลย อำนาจเจริญ	11	สกลนคร	12
10	สุโขทัย สมุทรสงคราม	14	พะเยา จันทบุรี สระแก้ว	13

1.3 วิเคราะห์ผลการดำเนินงานเรื่องร้องเรียนของผู้ตรวจการแผ่นดิน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ผู้ตรวจการแผ่นดินมีเรื่องร้องเรียนที่ต้องดำเนินการทั้งสิ้น จำนวน 5,380 เรื่อง ประกอบด้วยเรื่องร้องเรียนที่เป็นเรื่องอยู่ระหว่างดำเนินการยกมาจากปีงบประมาณก่อนจำนวน 2,410 เรื่อง และเป็นเรื่องร้องเรียนที่รับไว้ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำนวน 2,970 เรื่อง ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติม จนมีคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะแล้ว จำนวน 3,388 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 62.97 ของเรื่องร้องเรียนที่ต้องดำเนินการทั้งหมด และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับปีงบประมาณที่ผ่านมา พบว่าปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีเรื่องร้องเรียนเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 130 เรื่อง และเมื่อพิจารณาในส่วนของเรื่องร้องเรียนที่ดำเนินการแล้วเสร็จ พบว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีเรื่องร้องเรียนที่ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน 3,388 เรื่อง เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 548 เรื่อง

จากสถิติเรื่องร้องเรียนที่ดำเนินการแล้วเสร็จ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำแนกตามผลการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 มีข้อสังเกตสำคัญ คือ **มาตรา 37 (เรื่องที่ห้ามรับไว้พิจารณา)** ซึ่งการดำเนินงานของผู้ตรวจการแผ่นดินตามมาตราดังกล่าว มิได้หมายความว่า ผู้ตรวจการแผ่นดินมิได้ดำเนินการใด ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนแต่อย่างใด แต่การดำเนินการตามมาตรา 37 นั้น ผู้ตรวจการแผ่นดินต้องพิจารณาตรวจสอบหรือแสวงหาข้อเท็จจริงหรือดำเนินการอื่นใดตามหน้าที่และอำนาจ จนปรากฏข้อเท็จจริงเป็นที่ประจักษ์ตามมาตรา 37 (1) – (8) แล้วจึงยุติเรื่อง เช่น ดำเนินการจนผู้ร้องเรียนได้รับการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมอย่างเหมาะสมแล้วตามมาตรา 37 (6) จำนวน 854 เรื่อง (จากทั้งหมด 3,388 เรื่อง)

นอกจากนี้ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินยังได้อำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในการเข้ารับฟังข้อมูลต่าง ๆ และฝากข้อความเสียงผ่านทางสายด่วน 1676 นอกเวลาทำการ โดยมีประชาชนฝากข้อความเสียง จำนวน 4,697 สาย ซึ่งเห็นได้ว่า มีประชาชนให้ความสนใจเพิ่มมากขึ้นจำนวน 2,611 สาย (จากปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ที่มีผู้ใช้บริการ จำนวน 2,086 สาย) เป็นผลมาจากการที่สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานด้วยการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาสนับสนุนการทำงานขององค์กรตลอดเวลา เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสะดวกรวดเร็ว และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชน

2. →

ผลการศึกษาปัญหาหรือการดำเนินงาน ของผู้ตรวจการแผ่นดิน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ผลการดำเนินงานตามหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน ในการแสวงหาข้อเท็จจริงหรือดำเนินการอื่นใด เพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ตัวอย่างดังนี้

ตัวอย่างเรื่องร้องเรียน	หน้า
2.1 การเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน หรือเป็นภาระแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ (มาตรา 22 (1))	76
เรื่องที่ 1 การแก้ไขปัญหาการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของนักศึกษาฝึกงาน	77
เรื่องที่ 2 การเสนอแนะให้มีการปรับปรุงระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วยประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ 32 การพิมพ์ลายนิ้วมือ พ.ศ. 2554 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือเป็นภาระแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ	78
2.2 การเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ขจัดหรือระงับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมแก่บุคคล (มาตรา 22 (2))	79
ประเด็นที่ 1 ด้านที่ดิน และสิ่งแวดล้อม	
เรื่องที่ 1 การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอแก้งแก้ไขปัญหาสายไฟฟ้าและสายสื่อสารเข้าไปยังที่ดินของผู้ร้องเรียนโดยไม่ได้รับอนุญาต	80
เรื่องที่ 2 ปัญหาความล่าช้าในการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินให้กับประชาชน อันเนื่องมาจากความไม่ชัดเจนของแนวเขตที่ดินของรัฐ	81
เรื่องที่ 3 ขอให้เจ้าของอาคารรื้อถอนอาคารส่วนที่รุกล้ำออกจากเขตทางหลวง	82
เรื่องที่ 4 การปล่อยน้ำจากเขื่อนจนเป็นเหตุให้ที่ดินของประชาชนถูกน้ำกัดเซาะพังทลายเป็นบริเวณกว้าง	83
ประเด็นที่ 2 ด้านสาธารณสุขประโยชน์	
เรื่องที่ 1 การขึ้นทะเบียนสระเก็บน้ำหมู่บ้านเป็นที่ดินสาธารณสุขประโยชน์	84
เรื่องที่ 2 ปัญหาถนนที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสภาพชำรุดเสียหาย ไม่ได้มาตรฐาน และเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ	85
เรื่องที่ 3 ราษฎรในพื้นที่ได้รับความเดือดร้อนจากการปิดกั้นคลองสาธารณะ เป็นเหตุให้น้ำท่วมพื้นที่ทางการเกษตรของประชาชน	86

ตัวอย่างเรื่องร้องเรียน	หน้า
เรื่องที่ 4 หน่วยงานของรัฐไม่ออกหนังสืออนุญาตก่อสร้างทางข้ามทางน้ำสาธารณะเพื่อใช้เป็นทางเข้า – ออก ที่พักอาศัยให้กับผู้ร้องเรียน	87
เรื่องที่ 5 การแก้ไขปัญหาการลักลอบทิ้งขยะในพื้นที่ชุมชนแห่งหนึ่งในจังหวัดตาก	88
ประเด็นที่ 3 ด้านสาธารณสุข	
เรื่องที่ 1 การแก้ไขปัญหาโครงการก่อสร้างระบบประปา และถนน ไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด	89
เรื่องที่ 2 ราษฎรในพื้นที่ขาดแคลนน้ำสำหรับบริโภคและอุปโภค	90
เรื่องที่ 3 ถนนทางเข้าหมู่บ้านถูกกระแสน้ำท่วมไหลเชี่ยวกัดเซาะ ดินทรุดตัวราษฎรในพื้นที่ได้รับความเดือดร้อนเสียหาย	91
ประเด็นที่ 4 ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ	
เรื่องที่ 1 หน่วยงานของรัฐไม่ช่วยเหลือและสอบสวนในการพิสูจน์สถานการณ์เกิดและสัญชาติ เพื่อทำบัตรประจำตัวประชาชนให้แก่ผู้ร้องเรียน	92
เรื่องที่ 2 การจ่ายเงินช่วยเหลือเยียวยาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เสียชีวิตอันเนื่องมาจากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้แก่ทายาทของครูและบุคลากรทางการศึกษาเล่าช้า	93
ประเด็นที่ 5 ด้านคมนาคม และการบริหารจัดการจราจร	
เรื่องที่ 1 การแก้ไขปัญหาการจัดระเบียบผู้ประกอบการขายสินค้ากีดขวางทางจราจร	94
เรื่องที่ 2 การปฏิบัติหน้าที่ของสถานีตำรวจแห่งหนึ่งไม่ดำเนินการกับผู้ฝ่าฝืนกฎจราจรบริเวณหน้าโรงเรียนแห่งหนึ่งทำให้การจราจรในบริเวณดังกล่าวติดขัดเป็นอย่างมาก	95
ประเด็นที่ 6 ด้านสาธารณสุข	
เรื่อง การสะท้อนปัญหาเพื่อให้โรงพยาบาลปรับปรุงการให้บริการแก่ประชาชน	96
ประเด็นที่ 7 ด้านเศรษฐกิจ การเงิน การคลัง	
เรื่อง การเบิกจ่ายเงินสนับสนุนให้แก่ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการเราเที่ยวด้วยกัน เฟส 4 เล่าช้า	97
ประเด็นที่ 8 ด้านความมั่นคง	
เรื่อง ประชาชนได้รับผลกระทบจากการสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งของประเทศเมียนมา ทำให้ตลิ่งฝั่งไทยถูกมวลน้ำกัดเซาะจนกลายเป็นเกาะกลางน้ำ	98

ตัวอย่างเรื่องร้องเรียน	หน้า
ประเด็นที่ 9 ด้านสิ่งแวดล้อม	
เรื่อง การแก้ไขปัญหาร้านอาหารขายอาหารประกอบการแสดงดนตรีสดส่งเสียงดังรบกวน ประชาชนในบริเวณใกล้เคียงกับร้านอาหารดังกล่าวได้รับความเดือดร้อน	99
2.3 ผลการดำเนินงานตามหน้าที่และอำนาจในกรณีหน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด 5 หน้าที่ของรัฐของรัฐธรรมนูญ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 ตามมาตรา 22 (3)	100
เรื่องที่ 1 โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษามัธยมศึกษา	103
เรื่องที่ 2 โครงการศึกษาเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะ เรื่อง การบังคับใช้กฎหมายกรณีการประกอบกิจการโรงงานอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน	104
เรื่องที่ 3 มาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ - ส่งนักเรียน	105
เรื่องที่ 4 การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนจากการดำเนินโครงการเขื่อนร้อยเอ็ด เขื่อนยโสธร - พนมไพร และเขื่อนธาตุน้อย	106
เรื่องที่ 5 กระทรวงศึกษาธิการไม่ดำเนินการจัดการศึกษาให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลา 12 ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ตามหมวด 5 หน้าที่ของรัฐ มาตรา 54 วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560	106
เรื่องที่ 6 หน่วยงานผู้ถูกร้องเรียนออกประกาศกระทรวงสาธารณสุขกำหนดให้พืชกัญชาไม่เป็ยาเสพติด อันเป็นการดำเนินการที่มีได้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ มาตรา 55 และมาตรา 61	107
เรื่องที่ 7 ขอรับการสนับสนุนเครื่องจักร เครื่องกวนผลไม้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้กับวิสาหกิจชุมชนของผู้ร้องเรียน อันจะเป็นการส่งเสริมเพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ มาตรา 57	108
เรื่องที่ 8 หน่วยงานของรัฐออกประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ไม่เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา 60 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ	109

ตัวอย่างเรื่องร้องเรียน	หน้า
2.4 ผลการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนที่เป็นปัญหาความเดือดร้อนเร่งด่วนและใช้ระยะเวลาในการแก้ไขปัญหาด้วยความรวดเร็ว	110
ประเด็นที่ 1 การดำเนินการเกี่ยวกับการให้บริการประชาชน	
เรื่องที่ 1 การไม่อำนวยความสะดวกในการให้บริการจัดส่งพัสดุ	110
เรื่องที่ 2 กรณีดำเนินการแจ้งนัดหมายวันเวลาที่ดำเนินการจดทะเบียนสมรส หรือออกไปรับเอกสารประกอบคำร้องขอจดทะเบียนสมรสล่าช้า	112
เรื่องที่ 3 การไม่รับแจ้งการขอย้ายทะเบียนอาวุธปืนตามใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน สืบเนื่องจากหน่วยงานแห่งหนึ่งไม่ได้ลงข้อมูลทะเบียนอาวุธปืนในระบบคอมพิวเตอร์ เป็นเหตุให้ผู้ร้องเรียนได้รับความเดือดร้อน	114
เรื่องที่ 4 การไม่จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารและการให้บริการสำหรับผู้พิการ คนป่วย และคนชรา	115
เรื่องที่ 5 การไม่อำนวยความสะดวกในการเพิ่มชื่อบุตรชายในทะเบียนบ้าน	117
เรื่องที่ 6 การไม่ดำเนินการปรับปรุงข้อมูลภูมิสำเนาตามทะเบียนบ้านของมารดาผู้ร้องเรียน ให้เป็นปัจจุบัน ทำให้ไม่สามารถดำเนินการย้ายสิทธิรักษาพยาบาลหลักประกันสุขภาพ ด้วยตัวเองผ่านแอปพลิเคชันได้	118
เรื่องที่ 7 การเบิกจ่ายเงินช่วยเหลือประชาชนด้านสาธารณสุข ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2566	119
ประเด็นที่ 2 การดำเนินการเกี่ยวกับการพิจารณาคืนภาษี	
เรื่อง การดำเนินการพิจารณาคืนภาษีสล่าช้า	121
ประเด็นที่ 3 การดำเนินการเกี่ยวกับสาธารณสุข	
เรื่องที่ 1 การไม่ดำเนินการแก้ไขปัญหาน้ำประปาให้มีคุณภาพ เพื่อใช้สำหรับอุปโภค เป็นเหตุให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับความเดือดร้อน	122
เรื่องที่ 2 การไม่ดำเนินการติดตั้งประปาชั่วคราว	123

ตัวอย่างเรื่องร้องเรียน	หน้า
เรื่องที่ 3 การไม่ดำเนินการติดตั้งมาตรวัดน้ำให้แก่ผู้ร้องเรียน ซึ่งชำระค่าธรรมเนียมในการติดตั้งประปาแล้ว	125
เรื่องที่ 4 การแก้ไขปัญหาไฟฟ้าส่องสว่างสาธารณะที่ไม่สามารถใช้งานได้	128
เรื่องที่ 5 การไม่ดำเนินการติดตั้งมิเตอร์ไฟฟ้าเครื่องบ้ำบัดน้ำเสียให้กับหมู่บ้านแห่งหนึ่ง ทำให้ผู้ร้องเรียนและประชาชนในหมู่บ้านได้รับความเดือดร้อน	129
ประเด็นที่ 4 การดำเนินการเพื่อประโยชน์สาธารณะ	
เรื่องที่ 1 การไม่เร่งรัดให้บริษัทเอกชนผู้รับจ้างดำเนินการซ่อมแซมเครื่องสูบน้ำที่ชำรุด เป็นเหตุให้น้ำท่วมในพื้นที่ และพื้นที่อื่น ๆ โดยรอบ ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อน	131
เรื่องที่ 2 การไม่ดำเนินการเก็บขยะมูลฝอยภายในหมู่บ้านแห่งหนึ่ง เป็นเหตุให้ประชาชนที่อาศัยในหมู่บ้านดังกล่าวได้รับความเดือดร้อน	133
เรื่องที่ 3 การแก้ไขปัญหาพื้นผิวถนนแห่งหนึ่ง ไม่เรียบและเป็นหลุมเป็นบ่อ	134
ประเด็นที่ 5 การดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อม	
เรื่อง การก่อสร้างบ้านโดยไม่มีตาข่ายกันฝุ่นละออง เศษวัสดุก่อสร้าง และเสียงจากการก่อสร้าง ทำให้ฝุ่นละอองและเศษวัสดุก่อสร้างตกใส่บ้านของผู้ร้องเรียน เป็นเหตุให้ผู้ร้องเรียนได้รับความเดือดร้อนเสียหาย	135
2.5 ผลการดำเนินงานแก้ไขความเดือดร้อนเชิงระบบโดยผู้ตรวจการแผ่นดิน (Ombudsman' Systemic and Own Motion Investigation)	136
ประเด็นที่ 1 ด้านแรงงาน	
เรื่อง โครงการศึกษากฎหมายจ้างแรงงานต่างด้าวในสถานประกอบการ กรณีศึกษาปัญหาการอนุญาตให้คนต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว และเมียนมา ทำงานในราชอาณาจักรไทย ตามคำสั่งสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ที่ 147/2565 ลงวันที่ 27 พฤษภาคม 2565 และโครงการศึกษากฎหมายจ้างแรงงานต่างด้าวในสถานประกอบการ กรณีศึกษาปัญหาการอนุญาตให้คนต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว และเมียนมา ทำงานในราชอาณาจักรไทย	139

ตัวอย่างเรื่องร้องเรียน	หน้า
ประเด็นที่ 2 ด้านเศรษฐกิจ การเงิน การคลัง	
เรื่องที่ 1 โครงการศึกษาปัญหาความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมของประชาชนอันเกิดจากพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562	140
เรื่องที่ 2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ไม่กำกับดูแลการใช้งบประมาณท้องถิ่นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการก่อสร้างเสาไฟฟ้าแบบประติมากรรมให้เกิดประโยชน์ ทำให้เสียโอกาสในการใช้งบประมาณเพื่อการสาธารณประโยชน์อื่นที่จำเป็น	141
ประเด็นที่ 3 ด้านสาธารณสุข	
เรื่องที่ 1 โครงการเสนอแนะการปรับปรุงกฎหมาย กฎ และระเบียบ ให้มีการบังคับใช้เครื่องกระตุ้นหัวใจไฟฟ้าอัตโนมัติ (AED) ในการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐานและการปฐมพยาบาลช่วยเหลือผู้ที่หัวใจหยุดเต้นให้กลับมาหายใจ (CPR)	142
เรื่องที่ 2 การแก้ไขปัญหาเพื่อให้นโยบาย “เจ็บป่วยฉุกเฉินวิกฤต มีสิทธิทุกที่” (Universal Coverage for Emergency Patients : UCEP) สามารถคุ้มครองผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤตได้อย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ	143
ประเด็นที่ 4 ด้านที่ดิน	
เรื่องที่ 1 ปัญหาราษฎรอาสาสมัคร (รอส.) ที่ได้รับการจัดสรรที่ดินเพื่ออยู่อาศัยตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2518 และตามโครงการพัฒนาลุ่มน้ำเข็ก จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่อยู่อาศัยในพื้นที่ดังกล่าวได้รับความเดือดร้อน เนื่องจากถูกดำเนินคดีในข้อหาบุกรุกที่ป่าสงวนแห่งชาติ	144
เรื่องที่ 2 ปัญหาที่ดินในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย	145
ประเด็นที่ 5 ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ	
เรื่อง การดำเนินการของร้านสะดวกซื้อผู้ต้องขังเกี่ยวกับมาตรฐานของสินค้าที่นำมาจำหน่ายและสิทธิในการเลือกซื้อสินค้าจากผู้ประกอบการรายอื่นอันอาจมีผลกระทบต่อสิทธิของผู้บริโภคตามที่รัฐธรรมนูญรับรองและคุ้มครองไว้	146
ประเด็นที่ 6 ด้านการศาสนา	
เรื่อง โครงการคัดกรองและตรวจสอบประวัติของผู้ขอบรรพชาอุปสมบทเป็นพระภิกษุในพระพุทธศาสนา	147

ตัวอย่างเรื่องร้องเรียน	หน้า
ประเด็นที่ 7 ด้านการจราจร	
เรื่อง การเสนอแนะให้มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย การบังคับใช้กฎหมาย และการปรับปรุงสภาพของถนน (โครงการอาสาสมัครจราจร)	148
ประเด็นที่ 8 ด้านประมง	
เรื่อง โครงการศึกษาปัญหาและผลกระทบของการทำประมงภายใต้กฎหมายประมง	149
3. ผลการดำเนินงานตามหน้าที่และอำนาจในการเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครองกรณีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ	150
3.1 กรณีบทบัญญัติแห่งกฎหมายมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 ตามมาตรา 23 (1)	
เรื่องที่ 1 ประมวลกฎหมายอาญาทหาร มาตรา 6 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาทหาร พุทธศักราช 2477 มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 28 วรรคสี่	153
เรื่องที่ 2 พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 100 วรรคสาม มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 26 มาตรา 27 และมาตรา 188	155
เรื่องที่ 3 พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2562 มาตรา 50 (10) มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 26 วรรคหนึ่ง	156
3.2 กรณีกฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 ตามมาตรา 23 (2)	
เรื่องที่ 1 กรมที่ดินและองค์การบริหารส่วนตำบลมะเฟือง อำเภอพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์ ดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ บร 5773 โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย	157
เรื่องที่ 2 ระเบียบกองทัพบกกว่าด้วยการเข้าพักอาศัยในบ้านพักรับรองกองทัพบก พ.ศ. 2548 มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 ตามมาตรา 6 มาตรา 7 มาตรา 37 และมาตรา 44	158

ตัวอย่างเรื่องร้องเรียน	หน้า
4. ผลการดำเนินงานตามหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาคำร้องของบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2561	160
เรื่องที่ 1 ศาลปกครองกลางมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องของผู้ร้องเรียนเป็นการกระทำที่ละเมิดต่อสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้องเรียนในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม โดยการละเมิดนั้นเป็นผลจากบทบัญญัติมาตรา 16 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 77 และมาตรา 197	163
เรื่องที่ 2 การที่รัฐสภามีมติตีความว่า การเสนอชื่อบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีให้รัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบในรอบที่สอง เป็นญัตติทั่วไป ถือเป็น การเสนอญัตติซ้ำ ต้องห้ามนำเสนออีกตามข้อ 41 ของข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. 2563 นั้น ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 272 การกระทำของรัฐสภาดังกล่าว ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้องเรียนและประชาชนผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 มาตรา 3 วรรคสอง มาตรา 5 วรรคหนึ่ง มาตรา 25 วรรคสาม และมาตรา 27	164

2.1 การเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน หรือเป็นการแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 มาตรา 22 (1)

การแก้ไขปัญหาการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของนักศึกษาฝึกงาน

ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายเฉพาะในการคุ้มครองนักศึกษาฝึกงานในระดับอุดมศึกษาและระดับอาชีวศึกษาที่ฝึกงานในสถานประกอบการตามหลักสูตรที่สถาบันการศึกษากำหนด ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เช่น การทำงานเกินเวลา ทำงานที่เป็นงานต้องห้าม และอันตราย เป็นต้น จากการแสวงหาข้อเท็จจริงพบว่า ปัญหาการดำเนินการคุ้มครองนักศึกษาในระหว่างการฝึกงานนั้น เนื่องจากหน่วยงานของรัฐไม่ได้มีการประสานหรือกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อให้มีการกำกับ ดูแล และคุ้มครองความปลอดภัยให้กับนักศึกษาที่เข้ารับการฝึกงาน กรณีดังกล่าวจึงเป็นเรื่องที่หน่วยงานของรัฐสมควรมีการปรับปรุงขั้นตอนการปฏิบัติงานตามมาตรา 22 (1) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงมีข้อเสนอแนะต่อกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ให้จัดทำหลักเกณฑ์มาตรฐานกลางเกี่ยวกับเรื่องการกำหนดมาตรฐานการส่งตัวนิสิตและนักศึกษาเข้ารับการฝึกงานในสถานประกอบการ เพื่อแก้ไขปัญหาการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของนักศึกษาฝึกงาน รวมทั้งปรับปรุงขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ต่อมากระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมซึ่งเป็นหน่วยงานหลักได้ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการจัดหลักสูตรสหกิจศึกษาและการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน พ.ศ. 2565 และมีหนังสือแจ้งให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐร่วมมือกำหนดแนวปฏิบัติในการให้ความคุ้มครองนักศึกษาฝึกงานไปฝึกงานเพิ่มเติมแล้ว

เรื่องที่ 2 →

รายละเอียด
เรื่องร้องเรียน

การเสนอแนะให้มีการปรับปรุงระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วยประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ 32 การพิมพ์ลายนิ้วมือ พ.ศ. 2554 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือเป็นภาระแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ

ในปี พ.ศ. 2563 ผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับเรื่องร้องเรียนขอให้พิจารณาวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 มาตรา 22 (1) ว่าการที่ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วยประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ 32 การพิมพ์ลายนิ้วมือ พ.ศ. 2554 และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้นำข้อมูลและลายพิมพ์นิ้วมือของผู้ต้องหามาจัดเก็บในฐานข้อมูลทะเบียนประวัติอาชญากรไว้ก่อน แม้ต่อมาพนักงานอัยการจะมีคำสั่งไม่ฟ้อง หรือศาลพิพากษายกฟ้อง ก็ไม่ได้ตัดแยกรายชื่อของผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นออกจากทะเบียนประวัติอาชญากรโดยอัตโนมัติ เป็นระเบียบที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือเป็นภาระแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินมีคำวินิจฉัยว่า ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติฉบับดังกล่าว ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชนที่ตกเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลยซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินคดี อาจทำให้บุคคลดังกล่าวเสียโอกาสในการประกอบอาชีพ และเป็นภาระแก่ประชาชนที่ตกเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลยซึ่งพนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือศาลมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ยกฟ้อง แต่ยังมีข้อมูลติดค้างอยู่ในทะเบียนประวัติอาชญากร จึงอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 มาตรา 33 วรรคหนึ่ง เสนอแนะต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อให้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วยประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ 32 การพิมพ์ลายนิ้วมือ พ.ศ. 2554 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยแยกทะเบียนประวัติผู้กระทำผิด

ทางอาญา เป็น 2 ทะเบียน ได้แก่ ทะเบียนประวัติผู้ต้องหา และทะเบียนประวัติอาชญากร ซึ่งต่อมาในปี พ.ศ. 2566 สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้รายงานผลการดำเนินการตาม คำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยได้ประกาศใช้ระเบียบสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วยประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ 32 การพิมพ์ ลายนิ้วมือ พ.ศ. 2566 เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

2.2 การเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ขจัดหรือระงับ ความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมแก่บุคคล ตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 ตามมาตรา 22 (2)

ตลอด 1 ปีที่ผ่านมา ผู้ตรวจการแผ่นดินได้ทำหน้าที่ดูแล และให้การช่วยเหลือ ขจัด ความเดือดร้อนให้กับประชาชน รวมทั้งการประสาน หรือร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้ การดำเนินงานอยู่ในกรอบหน้าที่ กฎ กติกาที่ดีงามมากกว่าที่จะเป็นการตรวจสอบจับผิด หน่วยงานของรัฐ เพื่อจะได้นำไปสู่การเสนอแนะให้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่ง โดยลักษณะการทำงานของ ผู้ตรวจการแผ่นดินนั้น เน้นการทำงานเชิงรุก ในลักษณะถ้อยทีถ้อยอาศัยซึ่งกันและกัน รวมทั้งการแก้ไขปัญหาของประเทศอย่าง เป็นระบบมากกว่าการมุ่งหาผู้กระทำความผิด รวมทั้งปรับปรุงกฎ ระเบียบการปฏิบัติงาน ของหน่วยงานของรัฐให้มีประสิทธิภาพและมุ่งจะแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อประชาชน โดยส่วนรวมมากกว่าการแก้ไขปัญหาให้สัมฤทธิ์ผลเฉพาะตัวเป็นรายกรณี โดยในปี 2566 ผู้ตรวจการแผ่นดินได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนแก่ประชาชน พร้อมทั้งเสนอแนะ ให้แก่หน่วยงานปรับปรุงการดำเนินงาน ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ด้านที่ดิน และสิ่งแวดล้อม

เรื่องที่ 1 →

รายละเอียด
เรื่องร้องเรียน

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอแก้งชัยปัญหาสายไฟฟ้าและสายสื่อสารเข้าไปยังที่ดินของผู้ร้องเรียน โดยไม่ได้รับอนุญาต

ผู้ร้องเรียนเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินได้รับความเดือดร้อนจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอทำการติดตั้งสายไฟฟ้าและสายสื่อสารรुक้าเข้ามาในที่ดิน โดยไม่ได้รับอนุญาต ทำให้ไม่สามารถใช้ประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวได้ จากการแสวงหาข้อเท็จจริงพบว่า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคดำเนินการตรวจสอบแล้วพบว่า ในที่ดินมีระบบจำหน่ายแรงสูง 22 kV 3 เฟส ชนิดสายอลูมิเนียมเปลือยขนาด 50 ตารางมิลลิเมตร ระยะห่างระหว่างเสาไฟฟ้า 100 เมตร ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ขยายเขตไฟฟ้าในพื้นที่ชนบทพาดผ่านที่ดินมาเป็นเวลานานแล้ว จึงดำเนินการแก้ไขโดยสำรวจ จัดทำแผนงานย้ายแนวและปรับปรุงระบบจำหน่ายไฟฟ้า พร้อมการอนุมัติจัดงบประมาณ ซึ่งผู้ร้องเรียนได้มีหนังสือแจ้งว่า ปัจจุบันหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รื้อสายไฟฟ้าและสายสื่อสารออกจากที่ดินของผู้ร้องเรียนเรียบร้อยแล้ว และขอขอบคุณสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินที่ช่วยแก้ไขความเดือดร้อนให้กับผู้ร้องเรียน

ปัญหาความล่าช้าในการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินให้กับประชาชน อันเนื่องมาจากความไม่ชัดเจนของแนวเขตที่ดินของรัฐ

ผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับเรื่องร้องเรียนจากผู้ใหญ่บ้านของหมู่บ้านแห่งหนึ่งว่า ประชาชนในหมู่บ้าน จำนวน 30 ราย ไม่สามารถออกโฉนดที่ดินตามโครงการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินได้ เนื่องจากยังไม่ชัดเจนว่าที่ดินที่ประชาชนครอบครองทำประโยชน์คาบเกี่ยวแนวเขตที่ดินของรัฐหรือไม่ จึงได้แสวงหาข้อเท็จจริงและประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ได้รับผลกระทบเพื่อบริหารความร่วมมือนในการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน จนกระทั่งได้ข้อยุติร่วมกันว่า ตำแหน่งที่ตั้งของที่ดินที่ประชาชนครอบครองทำประโยชน์อยู่นอกเขตที่ดินของรัฐ และอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินได้ จึงได้ชี้แจงทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่และมีข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เร่งทำการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินให้แล้วเสร็จตามอำนาจหน้าที่ ตลอดจนตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงข้อมูลเส้นแนวเขตที่ดินของรัฐบริเวณพื้นที่ที่มีการร้องเรียนและในภาพรวมให้เกิดความถูกต้อง ไม่กระทบต่อสิทธิในที่ดินของประชาชนต่อไป

เรื่องที่ 3 →

รายละเอียด
เรื่องร้องเรียน

ขอใช้เจ้าของอาคารรื้อถอนอาคารส่วนที่รุกล้ำออกจากเขตทางหลวง

เทศบาลตำบลแห่งหนึ่งก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์รुक้าเข้าไปในเขตทางหลวงโดยไม่ได้รับอนุญาตจากกรมทางหลวง โดยกรมทางหลวงและแขวงทางหลวงเจ้าของพื้นที่ได้มีคำสั่งให้เทศบาลตำบลเจ้าของอาคารรื้อถอนสิ่งก่อสร้างดังกล่าวออกไปและศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษายืนยันว่า คำสั่งดังกล่าวชอบด้วยกฎหมายแล้ว แต่แขวงทางหลวงเจ้าของพื้นที่ไม่ดำเนินการให้เทศบาลตำบลเจ้าของอาคารรื้อถอนศูนย์จำหน่ายสินค้าตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด โดยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน กรมทางหลวง แขวงทางหลวงที่ถูกร้องเรียน จังหวัดที่เกี่ยวข้อง และเทศบาลตำบลเจ้าของอาคาร ได้ร่วมประชุมหารือเพื่อพิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน ซึ่งผลการประชุมสรุปว่า เทศบาลตำบลเจ้าของอาคารรับที่จะดำเนินการรื้อถอนด้วยตนเอง และเปลี่ยนทางเข้าออกอาคารเป็นทางด้านหลังอาคารแทน ซึ่งต่อมาเทศบาลตำบลเจ้าของอาคารมีหนังสือแจ้งว่า ดำเนินการรื้อถอนอาคารส่วนที่รุกล้ำพ้นจากเขตทางหลวงเสร็จเรียบร้อยแล้ว

การปล่อยน้ำจากเขื่อนจนเป็นเหตุไ้ที่ดินของประชาชนถูกน้ำกัดเซาะพังทลายเป็นบริเวณกว้าง

ผู้ร้องเรียนและประชาชนมีที่ดินและบ้านเรือนตั้งอยู่ริมลำตะเพิน ในฤดูน้ำหลาก หน่วยงานของรัฐได้ระบายน้ำจากเขื่อนกักเก็บน้ำลงสู่ลำตะเพิน เป็นเหตุให้น้ำกัดเซาะริมตลิ่ง และเป็นผลให้ที่ดินและบ้านเรือนของประชาชนได้รับความเสียหาย ผู้ร้องเรียนได้แจ้งหน่วยงานของรัฐเพื่อดำเนินการสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งแล้ว แต่ไม่มีผลความคืบหน้า ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงเชิญหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องร่วมประชุมเพื่อพิจารณาแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน ที่ประชุมมีมติให้มีการแก้ไขปัญหาจำนวน 4 ข้อ ได้แก่ (1) การแก้ปัญหาในระยะสั้น ให้พิจารณาจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหาริมตลิ่งพังทลาย (2) ให้สำรวจจุดเสี่ยงลำตะเพินซึ่งมีความยาว 140 กิโลเมตร ให้เป็นทางน้ำชลประทาน (3) ให้จัดการศึกษาในเชิงระบบ โดยพิจารณามาตรการการเยียวยาให้มีความรวดเร็วขึ้น (4) ขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนที่มีพื้นที่ที่มีความเสี่ยง ให้หลีกเลี่ยงการสร้างบ้านเรือนริมลำตะเพิน ซึ่งจากการประชุมการแก้ไขปัญหาดังกล่าวมีความคืบหน้า และผู้ตรวจการแผ่นดินจะติดตามการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

เรื่องที่ 1 →

รายละเอียด
เรื่องร้องเรียน

การขึ้นทะเบียนสระเก็บน้ำหมู่บ้านเป็นที่ดินสาธารณสุขประโยชน์

ชาวบ้านในหมู่บ้านแห่งหนึ่งได้ร่วมกันขอให้ตรวจสอบองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นไม่ปกปักรักษา ดูแล สระเก็บน้ำสาธารณสุขประโยชน์ซึ่งหน่วยงานของรัฐได้ชุดให้ประชาชนในหมู่บ้านได้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้แสวงหาข้อเท็จจริงและประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง โดยได้อาศัยอำนาจตามมาตรา 32 ประกอบมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 เสนอแนะให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและพิจารณาวินิจฉัยว่า ที่ดินแปลงพิพาทดังกล่าวเป็นที่สาธารณสุขประโยชน์หรือไม่ โดยหน่วยงานของรัฐได้รายงานผลว่า สระเก็บน้ำดังกล่าวเป็นสาธารณสุขสมบัติของแผ่นดินและมีทางเข้าเกิดขึ้นพร้อมกับการขุดสระเก็บน้ำ และหน่วยงานของรัฐได้ดำเนินการขึ้นทะเบียนที่ดินสาธารณสุขประโยชน์แปลงสระน้ำเสร็จสิ้นแล้ว

เรื่องที่ 2 →

รายละเอียด
เรื่องร้องเรียน

ปัญหาถนนที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสภาพชำรุดเสียหาย ไม่ได้มาตรฐาน และเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ

ผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับเรื่องร้องเรียนจากประชาชนที่ขับรถยนต์ผ่านถนนเลียบบคลองสายหนึ่ง ซึ่งมีสภาพชำรุดเสียหาย ไม่มีแสงไฟส่องสว่าง และไม่มีเส้นจราจรเสี่ยงต่ออุบัติเหตุ จึงได้แสวงหาข้อเท็จจริงและมอบหมายให้เจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่และประชุมร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีหน้าที่รับผิดชอบและบริษัทผู้รับจ้าง จนกระทั่งปัญหาความเดือดร้อนดังกล่าวได้รับการแก้ไข นอกจากนี้ยังได้มีข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติตามมาตรการด้านการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยของประชาชนผู้ใช้ทางอย่างเคร่งครัด เร่งติดตั้งและเชื่อมบรรจุกระแสไฟฟ้าเข้ากับเสาไฟส่องสว่างให้ครบถ้วน ตลอดจนลงทะเบียนถนนสายดังกล่าวเป็นทางหลวงท้องถิ่นและออกข้อบัญญัติท้องถิ่นและข้อบังคับหัวหน้าเจ้าพนักงานจราจรทางบกเพื่อควบคุมและจัดระเบียบการใช้ถนน ตลอดจนปรับปรุงทัศนียภาพและพัฒนาพื้นที่ตลอดแนวคันคลองให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชนและประชาชนผู้ใช้ทางต่อไป

เรื่องที่ 3 →

รายละเอียด
เรื่องร้องเรียน

ราษฎรในพื้นที่ได้รับความเดือดร้อนจากการปิดกั้นคลองสาธารณะ เป็นเหตุให้น้ำท่วมพื้นที่ทางการเกษตรของประชาชน

การแก้ไขปัญหาบริษัทเอกชนแห่งหนึ่งปลูกสร้างอาคารและขุดดินบริเวณคลองสาธารณะเป็นเหตุให้น้ำท่วมขังพื้นที่ทำเกษตร ส่งผลให้ประชาชนในท้องที่ได้รับความเดือดร้อน ผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาและได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาอย่างเร่งด่วน โดยขอให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องตรวจสอบที่ตั้งของแนวเขตคลองสาธารณะให้เกิดความชัดเจน และดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน โดยให้บริษัทเอกชน ขุดเปิดทางน้ำของคลองสาธารณะเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวแล้ว ปัจจุบันผู้ร้องเรียนได้รับการแก้ไขความเดือดร้อนและมีความพึงพอใจในการแก้ปัญหาดังกล่าว พร้อมทั้งขอขอบคุณผู้ตรวจการแผ่นดินที่ช่วยเร่งแก้ไขปัญหาย่างรวดเร็วและเป็นธรรมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

เรื่องที่ 4 →

รายละเอียด
เรื่องร้องเรียน

หน่วยงานของรัฐไม่ออกหนังสืออนุญาตก่อสร้างทางข้ามทางน้ำสาธารณะเพื่อใช้เป็นทางเข้า - ออก ที่พักอาศัยให้กับผู้ร้องเรียน

ผู้ร้องเรียนก่อสร้างทางข้ามทางน้ำสาธารณะเพื่อใช้เป็นทางเข้า - ออกที่พักอาศัย โดยขออนุญาตผิดหน่วยงาน แต่เมื่อจะดำเนินการขออนุญาตให้ถูกต้อง กลับได้รับแจ้งจากหน่วยงานผู้ถูกร้องเรียนว่าเอกสารไม่ถูกต้องครบถ้วน ซึ่งผู้ร้องเรียนไม่สามารถจัดหาเอกสารดังกล่าวได้ เนื่องจากการก่อสร้างเสร็จสิ้นแล้ว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่สามารถดำเนินการออกเอกสารย้อนหลังให้ได้ อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากการประสานงานของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีหนังสือให้ความเห็นว่า การก่อสร้างดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบและไม่ขัดข้อง หากจังหวัดจะพิจารณาอนุญาตให้ปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำดังกล่าว และต่อมาเมื่อได้เอกสารครบถ้วนแล้ว ผู้ร้องเรียนจึงได้ยื่นแจ้งก่อสร้าง ตามมาตรา 39 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ใหม่อีกครั้ง และหน่วยงานผู้ถูกร้องเรียนจึงได้ดำเนินการออกหนังสือรับรองการก่อสร้างทางข้ามทางน้ำสาธารณะดังกล่าวให้เป็นที่ยอมรับแล้ว

เรื่องที่ 5 →

รายละเอียด
เรื่องร้องเรียน

การแก้ไขปัญหาการลักลอบทิ้งขยะในพื้นที่ชุมชนแออัดหนึ่งในจังหวัดตาก

การแก้ไขปัญหาการลักลอบทิ้งขยะมูลฝอยในชุมชน ซึ่งก่อให้เกิดกลิ่นเหม็นและเป็นแหล่งเชื้อโรค สร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น กรณีดังกล่าวผู้ตรวจการแผ่นดินร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องลงพื้นที่เพื่อแก้ปัญหาโดยเร่งด่วนและสามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยความรวดเร็ว อีกทั้งมีการกำหนดมาตรการป้องกันเพื่อมิให้มีการลักลอบทิ้งขยะอีกต่อไป ทั้งนี้ ผู้ร้องเรียนได้ขอบคุณสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินที่ช่วยเหลือแก้ไขปัญหาความทุกข์ร้อนของประชาชนด้วยความรวดเร็ว

เรื่องที่ 1 →

รายละเอียด
เรื่องร้องเรียน

การแก้ไขปัญหาโครงการก่อสร้างระบบประปา และถนน ไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

ขอให้ตรวจสอบองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่งว่า ดำเนินโครงการก่อสร้างจำนวน 3 โครงการ ไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด เมื่อประธานผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับเรื่องร้องเรียนจึงมีข้อสั่งการให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินแสวงหาข้อเท็จจริง แต่ข้อเท็จจริงที่หน่วยงานดังกล่าวชี้แจงยังไม่เพียงพอ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินจึงได้มีหนังสือไปยังกรมทางหลวงชนบทและกรมบัญชีกลางเพื่อขอความเห็นในการปฏิบัติงาน และส่งความเห็นดังกล่าวให้จังหวัดและองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการตรวจสอบเพิ่มเติม จนได้ข้อสรุปว่าการดำเนินโครงการก่อสร้างไม่ได้เป็นไปตามรายละเอียดแนบท้ายสัญญาจ้าง องค์การบริหารส่วนตำบลจึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรง โดยนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นชอบกับมติของคณะกรรมการสอบสวนวินัย ปัญหาตามคำร้องเรียนในเรื่องนี้จึงเป็นเรื่องที่ได้รับการแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสมแล้ว ตามมาตรา 37 (6) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560

เรื่องที่ 2 →

รายละเอียด
เรื่องร้องเรียน

ราษฎรในพื้นที่ขาดแคลนน้ำสำหรับบริโภคและอุปโภค

ราษฎรในหมู่บ้านแห่งหนึ่งประสบปัญหาน้ำประปาหมู่บ้านไม่เพียงพอต่อการบริโภคและอุปโภค เนื่องจากยังไม่มีระบบน้ำประปา โดยต้องใช้น้ำประปาจากระบบประปาของอีกหมู่บ้านหนึ่ง กรณีดังกล่าวผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับเรื่องไว้พิจารณาและดำเนินการแก้ไขปัญหาโดยเร่งด่วน ซึ่งจากการประสานกับหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานผู้ถูกร้องเรียนได้ดำเนินการสำรวจจำนวนหลังคาเรือนเพื่อเชื่อมต่อระบบประปาให้ครอบคลุมทุกหลังคาเรือน และประสานหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อขอรับการสนับสนุนการก่อสร้างระบบประปาขนาดใหญ่เพื่อรองรับความต้องการของราษฎรและการขยายตัวของชุมชน พร้อมทั้งแจ้งเสนอคำขอรับการสนับสนุนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 งบเงินอุดหนุนเฉพาะกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่ออำเภอเพื่อดำเนินโครงการก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้านแบบผิวดินขนาดใหญ่โดยเร่งด่วนต่อไป

เรื่องที่ 3 →

รายละเอียด
เรื่องร้องเรียน

ถนนทางเข้าหมู่บ้านถูกระแสน้ำท่วมไหลเชี่ยวกัดเซาะ ดินทรุดตัวราษฎรในพื้นที่ได้รับความเดือดร้อนเสียหาย

หน่วยงานผู้ถูกร้องเรียนไม่เร่งดำเนินโครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมแม่น้ำชี ในบริเวณพื้นที่ที่ถูกร้องเรียน ส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับความเดือดร้อนเสียหาย กรณีดังกล่าวผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับเรื่องไว้พิจารณาและดำเนินการแก้ไขปัญหาโดยเร่งด่วน ซึ่งจากการประสานกับหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานผู้ถูกร้องเรียนได้พิจารณาถึงความเสียหายและความจำเป็นเร่งด่วนในการก่อสร้างโครงการดังกล่าว จึงได้ส่งแผนงานโครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2567 โดยบรรจุโครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมแม่น้ำชีในบริเวณพื้นที่ที่ถูกร้องเรียนดังกล่าว ในลำดับที่ 5 เสนอกรมโยธาธิการและผังเมืองพิจารณาเสนอของบประมาณก่อสร้างจากสำนักงานงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการโดยเร่งด่วนต่อไป

เรื่องที่ 1 →

รายละเอียด
เรื่องร้องเรียน

หน่วยงานของรัฐไม่ช่วยเหลือและสอบสวนในการพิสูจน์สถานการณ์เกิดและสัญชาติ เพื่อกำบัตรประจำตัวประชาชนให้แก่ผู้ร้องเรียน

ผู้ร้องเรียนเป็นผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียน ได้ไปติดต่อขอทำบัตรประจำตัวประชาชน แต่ไม่ได้รับการช่วยเหลือ โดยได้รับแจ้งจากหน่วยงานรัฐว่าต้องมีการตรวจพันธุกรรม (DNA) และให้ข้าราชการรับรอง สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ได้ประสานหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง และติดตามผลการชี้แจงข้อเท็จจริงและการดำเนินการ จนกระทั่งได้มีการสอบสวนพยานบุคคลจนครบถ้วนในเรื่องการเกิดและสัญชาติ อำเภอเมืองอ่างทอง ได้เร่งรัดช่วยเหลือและนัดหมายผู้ร้องเรียนและมารดาพิสูจน์สัญชาติโดยการตรวจพันธุกรรม (DNA) ที่โรงพยาบาลรามธิบดี โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายและได้นำผลการตรวจเป็นหลักฐานในการเพิ่มชื่อและรายการบุคคลตามกฎหมาย และจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนให้แก่ผู้ร้องเรียนเป็นที่เรียบร้อย ทำให้ผู้ร้องเรียนได้รับสิทธิประโยชน์หรือสวัสดิการต่าง ๆ ที่รัฐจัดให้ และสามารถทำธุรกรรม หรือยืนยันตัวตนต่อหน่วยงานภายนอก

การจ่ายเงินช่วยเหลือเยียวยาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เสียชีวิตอันเนื่องมาจากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้แก่ทายาทของครูและบุคลากรทางการศึกษาเล่า

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การจ่ายเงินช่วยเหลือเยียวยาครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้เสียชีวิตอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ลงวันที่ 1 กรกฎาคม 2564 เยียวยารายละไม่เกิน 4,000,000 บาท แต่ก็ยังไม่มีเงินช่วยเหลือเยียวยาทายาทของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ยื่นเรื่องไว้จำนวน 148 ราย สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้ประชุมหารือเพื่อแก้ไขปัญหาพร้อมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2565 และได้เร่งรัดศูนย์ขับเคลื่อนการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้พิจารณารายชื่อจนมีผู้ได้รับการอนุมัติรายชื่อเพิ่มเติม จำนวน 42 ราย และให้กำหนดแผนการจ่ายเงินในแต่ละปีงบประมาณจนครบจำนวน และผู้ตรวจการแผ่นดิน มีข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปยังกระทรวงศึกษาธิการ ศูนย์อำนวยการบริหารในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และประธานคณะกรรมการยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (กพต.) ให้แก้ไขหลักเกณฑ์ให้ครอบคลุมถึงครูและบุคลากรทางการศึกษาที่บาดเจ็บทุพพลภาพจากเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้วย เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมอย่างทั่วถึง

เรื่องที่ 1 →

รายละเอียด
เรื่องร้องเรียน

การแก้ไขปัญหาการจราจรเบียดเบียนผู้ประกอบการขายสินค้ากีดขวางทางจราจร

ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลแห่งหนึ่งได้รับความเดือดร้อนจากผู้ประกอบการขายสินค้ากีดขวางทางจราจร ทำให้ไม่สามารถใช้ถนนสัญจรได้ตามปกติ อีกทั้งบริเวณดังกล่าวยังก่อให้เกิดมลภาวะด้านกลิ่นและเสียง เมื่อผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับเรื่องร้องเรียนแล้วได้มอบหมายให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินประสานไปยังจังหวัด โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้จัดประชุมหารือร่วมกับทุกภาคส่วน โดยที่ประชุมมีมติให้ผู้ประกอบการย้ายจุดไปวางจำหน่ายสินค้าอีกแห่งหนึ่ง รวมถึงจัดการจราจรการเดินรถใหม่ เพื่อให้การใช้รถใช้ถนนของประชาชนมีความคล่องตัวเป็นปกติ ประกอบกับสถานีตำรวจภูธรได้จัดเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่ออำนวยความสะดวกและควบคุมดูแลการจราจรบริเวณถนนดังกล่าว อีกทั้งเทศบาลจะดำเนินมาตรการการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของตลาดสดเทศบาล และถนนบริเวณโดยรอบของอาคารตลาดสดเทศบาล กรณีดังกล่าวจึงเป็นกรณีที่ผู้ร้องเรียนได้รับการแก้ไขความเดือดร้อนอย่างเหมาะสมแล้ว

เรื่องที่ 2 →

รายละเอียด
เรื่องโรงเรียน

การปฏิบัติหน้าที่ของสถานีตำรวจแห่งหนึ่งไม่ดำเนินการกับผู้ฝ่าฝืนกฎจราจรบริเวณหน้าโรงเรียนแห่งหนึ่ง ทำให้การจราจรในบริเวณดังกล่าวติดขัดเป็นอย่างมาก

สถานีตำรวจแห่งหนึ่งไม่ปฏิบัติหน้าที่ดูแลการจราจร และดำเนินการกับผู้ฝ่าฝืนกฎจราจรในช่วงเวลาเร่งด่วน ทำให้การจราจรบริเวณแยกแห่งหนึ่งติดขัดเป็นอย่างมาก โดยสถานีตำรวจผู้ถูกร้องเรียนได้ตรวจสอบพบผู้ฝ่าฝืนกฎจราจรกลับรถในทางเดินรถที่มีเครื่องหมายห้ามกลับรถในช่วงเวลาเร่งด่วนดังกล่าวจริง จึงได้จัดเพิ่มกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร 1 นาย มาปฏิบัติหน้าที่บริเวณทางแยกที่มีการร้องเรียน โดยให้ยืนปรากฏกายบริเวณเกาะกลางถนน เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรซึ่งปฏิบัติหน้าที่บริเวณจุดบริการประชาชน และมอบหมายให้ดำเนินการวางกรวยยางและเครื่องหมายห้ามกลับรถบนพื้นทาง เพื่อเพิ่มความชัดเจนและป้องกันไม่ให้ผู้ขับขี่ฝ่าฝืนกฎจราจรในบริเวณดังกล่าว

เรื่อง →

รายละเอียด
เรื่องร้องเรียน

การสะท้อนปัญหาเพื่อให้โรงพยาบาลปรับปรุงการให้บริการแก่ประชาชน

ผู้ร้องเรียนขอให้โรงพยาบาลปรับปรุงการให้บริการแก่ประชาชน เนื่องจากได้พบบุตรชาย อายุ 6 เดือน ซึ่งมีอาการตัวร้อน ไข้ขึ้นสูง ไปพบแพทย์เพื่อให้ทำการตรวจรักษา วินิจฉัยโรค ในเวลา 04.17 น. แต่เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลแสดงอาการไม่พอใจและใช้วาจาไม่สุภาพ รวมทั้งแพทย์ปฏิเสธการตรวจและวินิจฉัยอย่างละเอียด สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้ประสานไปยังโรงพยาบาลของรัฐดังกล่าว โดยได้สะท้อนปัญหากรณีดังกล่าวให้ผู้อำนวยการโรงพยาบาลแห่งนั้นได้รับทราบ โดยได้รับการชี้แจงว่า ทางโรงพยาบาลได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลเพื่อทบทวนเหตุการณ์ ซึ่งจะนำไปสู่แนวทางป้องกันการเกิดอุบัติเหตุซ้ำ รวมทั้งได้จัดประชุมชี้แจงและกำชับบุคลากรให้ปฏิบัติตามแนวทางและขั้นตอนการให้บริการที่กำหนดไว้ โดยให้คำนึงถึงประชาชนเป็นสำคัญ ซึ่งผู้ร้องเรียนได้รับทราบและมีความพึงพอใจต่อการแก้ไขปัญหา และได้ขอขอบคุณสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินที่ดำเนินการประสานงานเพื่อให้โรงพยาบาลปรับปรุงการให้บริการของบุคลากรให้ดียิ่งขึ้น

ประเด็นที่ 7 ด้านเศรษฐกิจ การเงิน การคลัง

เรื่อง →

รายละเอียด
เรื่องร้องเรียน

การเบิกจ่ายเงินสนับสนุนให้แก่ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการเราเที่ยวด้วยกัน เฟส 4 ล่าช้า

การแก้ไขปัญหาการเบิกจ่ายเงินสนับสนุนให้แก่ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการเราเที่ยวด้วยกันเฟส 4 ซึ่งไม่ได้รับเงินสนับสนุนโครงการเนื่องจากมีการปรับเปลี่ยนหลักเกณฑ์ในการเบิกจ่ายเงินจากคลัง ส่งผลให้หน่วยงานที่ถูกร้องเรียนไม่สามารถใช้หมายเลขบัญชีเงินฝากธนาคารเดิมที่ใช้สำหรับการเบิกจ่ายเงินโครงการเราเที่ยวด้วยกัน เฟส 3 เพื่อรับเงินที่ขอเบิกและจ่ายเงินตามโครงการเราเที่ยวด้วยกัน เฟส 4 ได้ ทำให้เกิดปัญหาความล่าช้าในการเบิกจ่ายเงินให้กับผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการดังกล่าว

เรื่อง →

รายละเอียด
เรื่องร้องเรียน

ประชาชนได้รับผลกระทบจากการสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งของประเทศเมียนมา ทำให้ตลิ่งพังไทยถูกมวลน้ำกัดเซาะจนกลายเป็นเกาะกลางน้ำ

ประชาชนที่อาศัยอยู่ริมฝั่งตลิ่งแม่น้ำเมยในอำเภอแม่สอดและอำเภอพบพระ จังหวัดตาก ได้รับผลกระทบจากปัญหาการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา เมื่อผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับเรื่องร้องเรียนแล้วได้ลงพื้นที่ ณ จังหวัดตาก และเป็นประธานในการประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยจังหวัดตากได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานแก้ไขปัญหาการกัดเซาะตลิ่งของแม่น้ำระหว่างประเทศในพื้นที่จังหวัดตาก และกรมโยธาธิการและผังเมืองได้เสนอและประเมินโครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งบ้านแม่กุกหลวง อำเภอแม่สอด ในงบประมาณปี พ.ศ. 2567 เรียบร้อยแล้ว รวมทั้งจุดวิกฤติอื่น อยู่ระหว่างการดำเนินโครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งของกรมโยธาธิการและผังเมืองแล้ว รวมทั้งสิ้น 9 จุด ใน 7 โครงการ และอยู่ระหว่างการสำรวจ ออกแบบและขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกระทรวงมหาดไทยอีก 15 จุด กรณีดังกล่าวจึงเป็นกรณีที่ผู้ร้องเรียนได้รับการแก้ไขความเดือดร้อนอย่างเหมาะสมแล้ว

เรื่อง ➔

รายละเอียด
เรื่องร้องเรียน

การแก้ไขปัญหาร้านอาหารประกอบการแสดงดนตรีสดส่งเสียงดังรบกวน ประชาชน ในบริเวณใกล้เคียงกับร้านอาหารดังกล่าวได้รับความเดือดร้อน

เมื่อต้นปี 2566 เป็นต้นมา ร้านอาหารประกอบการแสดงดนตรีสดได้ประกอบ
กิจการเล่นดนตรีสด เวลา 18.00 น. - 24.00 น. เสียงดังจนเป็นเหตุรำคาญ ผู้ร้องเรียน
ได้ร้องเรียนปัญหาต่อหน่วยงานของรัฐแล้ว แต่เหตุรำคาญยังไม่ได้รับการแก้ไข ผู้ตรวจการ
แผ่นดินได้มอบหมายให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินลงพื้นที่ตรวจสอบเรื่องร้องเรียน
พร้อมทั้งเชิญหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมเพื่อพิจารณา
แก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน ที่ประชุมได้มีมติให้องค์การบริหารส่วนตำบลที่รับผิดชอบ
ดำเนินการตรวจสอบเสียงรบกวนและให้ใช้อำนาจตามกฎหมายโดยออกคำสั่งพักใช้
ใบอนุญาตการประกอบกิจการร้านอาหารประกอบการแสดงดนตรีสด และมีคำสั่ง
ให้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงผนังรั้วกันเสียง ทำให้เหตุรำคาญได้รับการแก้ไข อีกทั้ง
เพื่อป้องกันปัญหาลักษณะเดียวกันในอนาคต ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงเสนอแนะให้องค์การ
บริหารส่วนตำบลที่รับผิดชอบปรับปรุงกฎ หรือคำสั่ง ได้แก่ ข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับกิจการ
ที่เป็นอันตราย ให้เป็นแบบแยกประเภทกิจการเกี่ยวกับการบริการ เพื่อให้มีกฎหมาย กฎ
หรือคำสั่งที่ใช้บังคับกับปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2.3 ผลการดำเนินงานตามหน้าที่และอำนาจในกรณีหน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด 5 หน้าที่ของรัฐของรัฐธรรมนูญ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 ตามมาตรา 22 (3)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 บัญญัติให้มีหมวดว่าด้วย “หน้าที่ของรัฐ” ไว้ใน หมวด 5 “หน้าที่ของรัฐ” ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ให้ความสำคัญกับการกำหนดผลผูกพันทางกฎหมาย ที่มีลักษณะบังคับเด็ดขาดให้รัฐต้องดำเนินการตามหน้าที่ของรัฐในด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นหลักประกันให้แก่ประชาชนว่า “รัฐมีหน้าที่ต่อประชาชน” โดยรัฐต้องดำเนินการในเรื่องที่กำหนดให้แก่ประชาชน หากปรากฏข้อเท็จจริงว่า กระบวนการใด มีหน้าที่ของรัฐตามหมวด 5 ของรัฐธรรมนูญ แล้วไม่ทำหน้าที่ของรัฐดังกล่าว หรือ ทำหน้าที่ไม่ถูกต้อง ครบถ้วน ผู้ตรวจการแผ่นดินสามารถใช้อำนาจตามมาตรา 230 (3) เสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ทราบถึงการที่หน่วยงานของรัฐยังไม่ได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด 5 หน้าที่ของรัฐ

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ผู้ตรวจการแผ่นดินได้เสนอรายงานและข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีให้ทราบถึงการที่หน่วยงานของรัฐยังไม่ได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด 5 หน้าที่ของรัฐ จำนวน 16 เรื่อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการนำข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินไปพิจารณาดำเนินการเพื่อเป็นประโยชน์แก่ประชาชน ได้แก่ 1) เรื่อง การป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนบนทางหลวงหมายเลข 12 แม่สอด – ตาก (ดอยรวก) 2) เรื่อง การควบคุมวัตถุอันตรายที่ใช้ในการเกษตร (พาราควอต) 3) เรื่อง หน้าที่ของรัฐในการเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐและต้องจัดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสาร 4) เรื่อง ปัญหาการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันเด็ก 5) เรื่อง ปัญหาขยะพลาสติกก้นทะเลไทย 6) การศึกษาเปรียบเทียบ

โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง (Motorway) สายตาก - แม่สอด และสายกาญจนบุรี - บ้านพุน้ำร้อน 7) เรื่อง การป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน (หมวกนิรภัย) 8) เรื่อง การตรวจคัดกรองทารกแรกเกิดเพื่อป้องกันภาวะปัญญาอ่อนที่เกิดจากโรคหยาบ 9) เรื่อง สิทธิการเข้าถึงบริการไฟฟ้าในครัวเรือน

อย่างไรก็ตาม ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้จัดทำรายงานการแสวงหาข้อเท็จจริงพร้อมข้อเสนอแนะเรื่องร้องเรียนเชิงระบบต่อคณะรัฐมนตรีให้ทราบถึงการที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามรัฐธรรมนูญหมวด 5 หน้าที่ของรัฐ จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่

1. โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ
2. การบังคับใช้กฎหมายกรณีการประกอบกิจการโรงงานอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน
3. มาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ - ส่งนักเรียน
4. การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนจากการดำเนินโครงการเขื่อนร้อยเอ็ด เขื่อนยโสธร - พนมไพร และเขื่อนธาตุน้อย

นอกจากนี้ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้ดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียนที่มีลักษณะตามหมวด 5 หน้าที่ของรัฐ จำนวน 10 เรื่อง โดยในส่วนนี้ขอเสนอเพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินการ จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่

1. กระทรวงศึกษาธิการไม่ดำเนินการจัดการศึกษาให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลา 12 ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ตามหมวด 5 หน้าที่ของรัฐ มาตรา 54 วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

2. หน่วยงานผู้ถูกร้องเรียนออกประกาศกระทรวงสาธารณสุขกำหนดให้พืชกัญชาไม่เป็นยาเสพติดอันเป็นการดำเนินการที่มีได้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ มาตรา 55 และมาตรา 61

3. การขอรับการสนับสนุนเครื่องจักร เครื่องกวนผลไม้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้กับวิสาหกิจชุมชนของผู้ร้องเรียน อันจะเป็นการส่งเสริมเพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ มาตรา 57

4. หน่วยงานของรัฐออกประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ไม่เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา 60 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ

ผลการดำเนินงานตามหน้าที่และอำนาจ

ในกรณีหน่วยงานของรัฐยังมีได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน

ตามหมวด 5 หน้าที่ของรัฐของรัฐธรรมนูญ

เรื่องที่ 1 →

รายละเอียด
เรื่องร้องเรียน

โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษามัธยมศึกษา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ มาตรา 54 วรรคสาม บัญญัติให้ “รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ...”

ผู้ตรวจการแผ่นดินมีแนวความคิดที่จะบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับส่วนกลางและระดับจังหวัดเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่จบการศึกษามัธยมศึกษา (ม. 3) แล้วไม่ได้เรียนต่อในแต่ละปีการศึกษา โดยการเพิ่มทักษะด้านวิชาชีพก่อนที่นักเรียนกลุ่มนี้จะเข้าสู่ตลาดแรงงานในฐานะ “แรงงานมีฝีมือ” อันจะเป็นการสร้างความมั่นคงในด้านรายได้และอาชีพ ซึ่งถือเป็นการร่วมแรงร่วมใจ ร่วมสานฝันปั้นอนาคตเด็กไทยไปด้วยกัน โดยดำเนินการภายใต้แนวคิด “งาน เงิน ความสุข และมีสิทธิประโยชน์ในระหว่างการฝึกอบรม 2 ฟรี 4 ได้” โดยมีค่าใช้จ่ายที่พักและอาหารให้ฟรี และได้เงินสนับสนุนครอบครัว สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์ตามกฎหมาย ได้ค่าแรงที่สูงขึ้นการันตีมีงานทำ โอกาสได้รับทุนการศึกษา และได้ใบรับรองการฝึกอบรม ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินได้มีข้อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามหมวด 5 หน้าที่ของรัฐของรัฐธรรมนูญ และเมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2566 คณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบรายงานของผู้ตรวจการแผ่นดินและได้มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบเรื่องนี้ไปพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

เรื่องที่ 2 →

รายละเอียด
เรื่องร้องเรียน

โครงการศึกษาเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะ เรื่อง การบังคับใช้กฎหมาย กรณีการประกอบกิจการโรงงานอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน

สถิติเรื่องร้องเรียนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับปัญหามลพิษอันเกิดจากการประกอบกิจการโรงงานอุตสาหกรรมมีจำนวนมากและกระจายอยู่ในหลากหลายพื้นที่ทั่วประเทศ ซึ่งเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนเป็นอย่างมาก ทั้งจากกรณีศึกษาโรงงานรีไซเคิลกากอุตสาหกรรม ของบริษัท แวกซ์ กาเบ็จ รีไซเคิล เซ็นเตอร์ จำกัด จังหวัดราชบุรี รวมถึงกรณีการประกอบกิจการโรงงานอื่น ๆ แล้วก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนนั้น ถือได้ว่าเป็นเรื่องการละเลยล่าช้าของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ หรือระเบียบที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการกับผู้ประกอบกิจการโรงงานที่ก่อให้เกิดมลพิษ ซึ่งรัฐต้องดูแลให้มีการปฏิบัติตามและบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความมาตรการป้องกันและควบคุมปัญหาดังกล่าว พร้อมทั้งกำหนดบทบาทของหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับความปลอดภัยในการประกอบกิจการโรงงานอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดมลพิษอย่างเบ็ดเสร็จเด็ดขาด รวมตลอดถึงขั้นตอน และแนวทางการเยียวยาความเสียหายให้กับประชาชนผู้ได้รับผลกระทบอย่างทันที่กับความเสียหายที่ได้รับ

เรื่องที่ 3 →

รายละเอียด
เรื่องร้องเรียน

มาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ - ส่งนักเรียน

รถรับ - ส่งนักเรียน ความปลอดภัยที่ต้องไม่ละเลย อุบัติเหตุที่เกิดจากรถรับ - ส่งนักเรียนมีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ภาครัฐยังไม่ได้ตระหนักและให้ความสำคัญกับปัญหาดังกล่าวอย่างจริงจังโดยสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุเหล่านั้น ส่วนใหญ่มาจากสภาพตัวรถที่ชำรุดทรุดโทรม ขาดการตรวจสภาพรถอย่างต่อเนื่อง และรถรับ - ส่งนักเรียนจำนวนมากไม่ได้ขออนุญาตจากกรมการขนส่งทางบกเพื่อขึ้นทะเบียนเป็นรถรับ - ส่งนักเรียน จึงเห็นควรที่ผู้ตรวจการแผ่นดินอาศัยอำนาจ ตามมาตรา 230 (3) ซึ่งบัญญัติให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน มีหน้าที่และอำนาจในการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ทราบถึงการที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน ตามหมวด 5 หน้าที่ของรัฐ จึงมีข้อเสนอแนะทั้งเชิงนโยบาย ด้านการบริหารจัดการ และการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เรื่องที่ 4 →

รายละเอียด
เรื่องร้องเรียน

การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนจากการดำเนินโครงการเขื่อนร้อยเอ็ด เขื่อนยโสธร - พนมไพร และเขื่อนธาตุน้อย

ผู้ตรวจการแผ่นดินมีข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเร่งจ่ายเงินน้ำท่วมจากเขื่อนน้ำชี ชาวบ้านรอคอยอย่างมีดมนกว่า 20 ปี ผู้ตรวจการแผ่นดินหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นักวิชาการ และผู้ได้รับผลกระทบเพื่อกำหนดแนวทางการเร่งรัดและมาตรการเยียวยา ความเสียหายของผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อน ปัญหาอุปสรรค ข้อพิจารณา ทางกฎหมาย โดยได้ข้อยุติร่วมกันถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนทั้งในด้าน เศรษฐกิจและสังคม และด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เรื่องที่ 5 →

รายละเอียด
เรื่องร้องเรียน

กระทรวงศึกษาธิการไม่ดำเนินการจัดการศึกษาให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลา 12 ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ตามหมวด 5 หน้าที่ของรัฐ มาตรา 54 วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

รัฐธรรมนูญ 2560 หมวด 5 มาตรา 54 กำหนดให้รัฐมีหน้าที่จัดการศึกษา โดยไม่เก็บ ค่าใช้จ่ายให้แก่เด็กทุกคนเป็นเวลา 12 ปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับ ผู้ร้องเรียนเห็นว่าหน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด 5 ของ รัฐธรรมนูญ จึงร้องเรียนว่า โรงเรียนในความดูแลของกระทรวงศึกษาธิการได้มีการเรียกเก็บ ค่าใช้จ่ายอื่นที่ไม่ใช่ค่าเทอม เช่น ค่าบำรุงการศึกษา ค่าบำรุงห้องเรียน และค่าครูพิเศษ

เรื่องที่ 6 →

รายละเอียด
เรื่องร้องเรียน

หน่วยงานผู้ถูกร้องเรียนออกประกาศกระทรวงสาธารณสุขกำหนดให้พืชกัญชาไม่เป็
ยาเสพติด อันเป็นการดำเนินการที่มีได้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ
มาตรา 55 และมาตรา 61

กรณีมีการร้องเรียนว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ออกประกาศกระทรวง
สาธารณสุขให้ยกเลิกกัญชาจากการเป็นยาเสพติด ซึ่งอาจเป็นการดำเนินการที่มีได้เป็นไป
ตามรัฐธรรมนูญ หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ มาตรา 55 ในการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค
และมาตรา 61 ในการคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคโดยกรณีตามข้อร้องเรียนดังกล่าว ผู้ตรวจการ
แผ่นดินพิจารณาแล้วเห็นว่า เนื่องจากได้มีการยื่นฟ้องรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
ต่อศาลปกครองกลาง และคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล ดังนั้น ปัญหาตามคำร้องเรียน
ในเรื่องนี้จึงเป็นเรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาล ซึ่งตามมาตรา 37 (2) แห่งพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 บัญญัติห้ามมิให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน
รับเรื่องที่มีลักษณะดังกล่าวไว้พิจารณา ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงวินิจฉัยยุติเรื่องร้องเรียน
ในเรื่องนี้ ตามมาตรา 37วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน

เรื่องที่ 7 →

รายละเอียด
เรื่องร้องเรียน

ขอรับการสนับสนุนเครื่องจักร เครื่องกวนผลไม้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้กับ
วิสาหกิจชุมชนของผู้ร้องเรียน อันจะเป็นการส่งเสริมเพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ หมวด 5
หน้าที่ของรัฐ มาตรา 57

ผู้ร้องเรียนขอรับการสนับสนุนเครื่องจักร เครื่องกวนผลไม้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ
การผลิตให้กับวิสาหกิจชุมชนของผู้ร้องเรียน อันจะเป็นการส่งเสริมเพื่อให้เป็นไปตาม
รัฐธรรมนูญ หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ มาตรา 57 โดยกรณีตามข้อร้องเรียนดังกล่าว ผู้ตรวจการ
แผ่นดินได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นกรณีขอรับการสนับสนุนเครื่องจักร เครื่องกวนผลไม้
มิใช่เป็นการร้องเรียนเกี่ยวกับการที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตาม
หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญ และมีใช้การร้องเรียนเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตาม
กฎหมายหรือปฏิบัตินอกเหนือหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐหรือ
เจ้าหน้าที่ของรัฐ ดังนั้น ปัญหาตามคำร้องเรียนในเรื่องนี้ จึงเป็นเรื่องที่ไม่อยู่ในหน้าที่และ
อำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่งตามมาตรา 37 (3) แห่งพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 บัญญัติห้ามมิให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน
รับเรื่องที่มีลักษณะดังกล่าวไว้พิจารณา ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงวินิจฉัยยุติเรื่องร้องเรียน
ในเรื่องนี้ ตามมาตรา 37 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน

หน่วยงานของรัฐออกประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ไม่เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา 60 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ

หน่วยงานของรัฐออกประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ไม่เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา 60 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ จากการแสวงหาข้อเท็จจริง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องชี้แจงว่า ในการออกประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2564 ได้ผ่านกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนทั่วไปแล้วก่อนประกาศให้มีผลใช้บังคับ และสำหรับการประมวลสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมตามประกาศดังกล่าว ได้ผ่อนคลายนเงื่อนไขต่าง ๆ ให้เปิดกว้างสำหรับผู้สนใจที่จะเข้าร่วมการคัดเลือกมากยิ่งขึ้น มิได้เป็นการเร่งรีบหรือเร่งรัดให้มีการประมวลแต่อย่างใด

2.4 ผลการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนที่เป็นปัญหาความเดือดร้อนเร่งด่วนและใช้ระยะเวลาในการแก้ไขปัญหาด้วยความรวดเร็ว

ประเด็นที่ 1 การดำเนินการเกี่ยวกับการให้บริการประชาชน

เรื่องที่ 1

การไม่อำนวยความสะดวกในการให้บริการจัดส่งพัสดุ

ผู้ร้องเรียนดำเนินการส่งพัสดุไปรษณีย์ในประเทศแบบมีหลักฐาน (ไปรษณีย์ลงทะเบียน) ให้แก่ผู้รับ เมื่อผู้ร้องเรียนติดตามสถานะของพัสดุดังกล่าวผ่านทาง Contact Center เจ้าหน้าที่แจ้งว่า อยู่ระหว่างรอนำจ่ายพัสดุ ปัจจุบันผู้รับยังไม่ได้รับพัสดุดังกล่าวแต่อย่างใด ทำให้ผู้ร้องเรียนและผู้รับได้รับความเดือดร้อนเสียหาย

ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่า กรณีตามคำร้องเรียนเป็นการร้องเรียนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่อำนวยความสะดวกในการให้บริการจัดส่งพัสดุให้แก่ผู้ร้องเรียน สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับมอบหมายจากผู้ตรวจการแผ่นดินได้ประสานทางโทรศัพท์ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอร่วมมือและเร่งรัดการดำเนินการจัดส่งพัสดุให้แก่ผู้ร้องเรียน เพื่อนำจ่ายให้กับผู้รับโดยเร็วต่อไป ซึ่งต่อมาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการนำจ่ายพัสดุให้กับผู้รับเรียบร้อยแล้ว

ดังนั้น กรณีดังกล่าวจึงเป็นกรณีที่ผู้ร้องเรียนได้รับการแก้ไขความเดือดร้อนอย่างเหมาะสมแล้วตามมาตรา 37 (6) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 อาศัยเหตุดังกล่าวข้างต้น ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงวินิจฉัยยุติเรื่องร้องเรียนในเรื่องนี้ตามมาตรา 37 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 โดยให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการวินิจฉัยให้ผู้ร้องเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบต่อไป

การดำเนินการใช้ระยะเวลา จำนวน 1 วัน

เรื่องที่ 2

กรณีดำเนินการแจ้งนัดหมายวันเวลาที่ดำเนินการจดทะเบียนสมรส หรือออกใบรับเอกสารประกอบคำร้องขอจดทะเบียนสมรสล่าช้า

ผู้ร้องเรียนและคู่สมรสซึ่งเป็นชาวต่างชาติได้ไปยื่นคำร้องขอจดทะเบียนสมรสและเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับคำร้องและเอกสารดังกล่าวไว้ และแจ้งว่า จะมีหนังสือไปยังสถานเอกอัครราชทูตประจำประเทศไทยของคู่สมรสของผู้ร้องเรียนเพื่อขอให้การรับรอง ซึ่งหลังจากที่สถานเอกอัครราชทูตมีหนังสือให้การรับรองตอบกลับมาแล้ว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะดำเนินการตรวจสอบเอกสารหลักฐานและนัดหมายให้ผู้ร้องเรียนและคู่สมรสเข้ามาจดทะเบียนสมรสต่อไป ซึ่งกระบวนการดังกล่าวทั้งหมดจะใช้เวลาประมาณหนึ่งเดือนนับจากวันที่ยื่นคำร้องขอจดทะเบียนสมรส ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมิได้ออกใบรับเอกสารประกอบคำร้องขอจดทะเบียนสมรสหรือแจ้งนัดหมายวันเวลาที่ดำเนินการจดทะเบียนสมรสให้แก่ผู้ร้องเรียนและคู่สมรสแต่อย่างใด

ต่อมาผู้ร้องเรียนได้ติดตามสอบถามไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่ได้รับแจ้งว่า ยังไม่ได้รับหนังสือจากสถานเอกอัครราชทูต ผู้ร้องเรียนจึงสอบถามไปยังสถานเอกอัครราชทูต และได้รับแจ้งว่า สถานเอกอัครราชทูตได้มีหนังสือรับรองส่งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว โดยส่งภาพหนังสือรับรองดังกล่าวผ่านแอปพลิเคชันไลน์ให้แก่ผู้ร้องเรียน ผู้ร้องเรียนจึงได้นำภาพดังกล่าวให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ขอเวลาในการค้นหาและตรวจสอบหนังสือดังกล่าว

ผู้ร้องเรียนได้โทรศัพท์ติดตามสอบถามไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอีกครั้ง แต่ได้รับแจ้งว่า ยังไม่ได้รับหนังสือดังกล่าว ผู้ร้องเรียนจึงขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินประสานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ดำเนินการจดทะเบียนสมรสให้กับผู้ร้องเรียนและคู่สมรส หรือแจ้งนัดหมายวันเวลาที่ จะดำเนินการจดทะเบียนสมรส หรือออกใบรับเอกสารประกอบคำร้องขอจดทะเบียนสมรสให้แก่ผู้ร้องเรียนและคู่สมรสเพื่อใช้ประกอบการยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาพำนักในประเทศไทยของคู่สมรสของผู้ร้องเรียนต่อไป

ผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่าการยื่นคำร้องเรียนเป็นการร้องเรียนขอให้ประสานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอความร่วมมือในการดำเนินการจดทะเบียนสมรสให้แก่ผู้ร้องเรียนและคู่สมรส ซึ่งสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยได้รับมอบหมายจากผู้ตรวจการแผ่นดินได้ประสานทางโทรศัพท์ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอความร่วมมือในการนัดหมายวันและเวลา เพื่อให้ผู้ร้องเรียนและคู่สมรสไปดำเนินการจดทะเบียนสมรส ต่อมาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นัดหมายวันและเวลา และดำเนินการจดทะเบียนสมรสให้แก่ผู้ร้องเรียนและคู่สมรสแล้ว หลังจากที่ผู้ร้องเรียนและคู่สมรสนำหนังสือรับรองของสถานเอกอัครราชทูตประจำประเทศไทยของคู่สมรสของผู้ร้องเรียนมายื่นประกอบคำร้องขอจดทะเบียนสมรสและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ตรวจสอบพยานหลักฐานทั้งหมดแล้วปรากฏว่า ถูกต้องครบถ้วนและอยู่ในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่สามารถดำเนินการจดทะเบียนสมรสได้

กรณีดังกล่าวจึงเป็นกรณีที่ผู้ร้องเรียนได้รับการแก้ไขความเดือดร้อนอย่างเหมาะสมแล้วตามมาตรา 37 (6) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 อาศัยเหตุดังกล่าวข้างต้น ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงวินิจฉัยยุติเรื่องร้องเรียนในเรื่องนี้ตามมาตรา 37 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 โดยให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการวินิจฉัยให้ผู้ร้องเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบต่อไป

การดำเนินการใช้ระยะเวลา จำนวน 2 วัน

เรื่องที่ 3

การไม่รับแจ้งการขอย้ายทะเบียนอาวุธปืนตามใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน สืบเนื่องจากหน่วยงานแห่งหนึ่งไม่ได้ลงข้อมูลทะเบียนอาวุธปืนในระบบคอมพิวเตอร์ เป็นเหตุให้ผู้ร้องเรียนได้รับความเดือดร้อน

ผู้ร้องเรียนได้รับใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนจากหน่วยงานแห่งหนึ่ง ตามใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน เป็นอาวุธปืนพกสั้นลูกไม่ โดยมีภูมิลำเนาในขณะนั้นอยู่ที่จังหวัดหนึ่ง ต่อมาผู้ร้องเรียนย้ายภูมิลำเนาไปอยู่ที่อีกจังหวัดหนึ่ง และได้แจ้งย้ายทะเบียนอาวุธปืนมาอยู่ที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่ไม่สามารถดำเนินการดังกล่าวได้ เนื่องจากหมายเลขทะเบียนที่ตอกไว้กับตัวอาวุธปืนไม่ตรงกับหมายเลขในใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน ซึ่งภายหลังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก้ไขเครื่องหมายเลขทะเบียนปืน และรับแจ้งการย้ายทะเบียนอาวุธปืนแล้ว

ผู้ร้องเรียนได้ไปติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแจ้งขอย้ายทะเบียนอาวุธปืนออกจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปยังหน่วยงานอีกแห่งหนึ่ง แต่การแจ้งขอย้ายออกอาวุธดังกล่าวไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากข้อมูลในใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนของผู้ร้องเรียนดังกล่าวดำเนินการตั้งแต่ ปี 2542 ซึ่งในขณะนั้นยังไม่มี การนำข้อมูลลงทะเบียนทะเบียนอาวุธปืน (E-dopa license) ทำให้ไม่พบข้อมูลหมายเลขทะเบียนอาวุธปืนของผู้ร้องเรียนในระบบทะเบียนอาวุธปืน (E-dopa license)

ผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่ากรณีตามคำร้องเรียนเป็นการร้องเรียนขอให้ประสานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอความร่วมมือให้แจ้งการขอย้ายทะเบียนอาวุธปืนตามใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนของผู้ร้องเรียนไปยังหน่วยงานอีกแห่งหนึ่ง ซึ่งสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยได้รับมอบหมายจากผู้ตรวจการแผ่นดินได้ประสานทางโทรศัพท์ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอความร่วมมือ

ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแจ้งขอย้ายทะเบียนอาวุธปืนให้แก่ผู้ร้องเรียนโดยเร็ว ซึ่งต่อมาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ตรวจรับรองอาวุธปืนและแจ้งย้ายทะเบียนอาวุธปืน ออกจากพื้นที่เรียบร้อยแล้ว

กรณีดังกล่าวจึงเป็นกรณีที่ผู้ร้องเรียนได้รับการแก้ไขความเดือดร้อนอย่างเหมาะสมแล้ว ตามมาตรา 37 (6) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 อาศัยเหตุดังกล่าวข้างต้น ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงวินิจฉัยยุติเรื่องร้องเรียนในเรื่องนี้ ตามมาตรา 37 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 โดยให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการวินิจฉัยให้ผู้ร้องเรียนและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องทราบต่อไป

การดำเนินการใช้ระยะเวลา จำนวน 3 วัน

เรื่องที่ 4

การไม่จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารและการให้บริการสำหรับผู้พิการ คนป่วย และ คนชรา

ผู้ร้องเรียนได้ดูข่าวทางโทรทัศน์พบว่ามี การประกาศของทางรัฐบาลในการอำนวยความสะดวกช่วยเหลือผู้พิการซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้กับผู้พิการหรือคนมี ปัญหาในการช่วยเหลือตนเอง แต่ผู้ร้องเรียนเห็นว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารและการให้บริการสำหรับผู้พิการ คนป่วย และคนชรา เป็นเหตุให้ผู้ร้องเรียนไม่ได้รับความสะดวก ในการไปติดต่อขอรับบริการกับหน่วยงานดังกล่าว และไม่ปฏิบัติตามประกาศของทาง รัฐบาลข้างต้น

ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่าการร้องเรียนขอให้ประสานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวร่วมกัน ซึ่งสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยได้รับมอบหมายจากผู้ตรวจการแผ่นดิน ได้ประสานทางโทรศัพท์และลงพื้นที่ทันทีพร้อมทั้งประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเร่งด่วน โดยได้มีข้อเสนอและแนะนำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดให้มีป้ายสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายประชาสัมพันธ์ให้ชัดเจน และจัดหาอุปกรณ์สำหรับอำนวยความสะดวกให้กับผู้พิการ คนป่วย และคนชรา ตามความเหมาะสมต่อไป ซึ่งต่อมาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการจัดให้มีโต๊ะและเก้าอี้สำหรับนั่งรอ ติดตั้งป้ายสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายประชาสัมพันธ์ให้ชัดเจนเรียบร้อยแล้ว

กรณีดังกล่าวจึงเป็นกรณีที่ผู้ร้องเรียนได้รับการแก้ไขความเดือดร้อนอย่างเหมาะสมแล้ว ตามมาตรา 37 (6) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 อาศัยเหตุดังกล่าวข้างต้น ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงวินิจฉัยยุติเรื่องร้องเรียนในเรื่องนี้ ตามมาตรา 37 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 โดยให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการวินิจฉัยให้ผู้ร้องเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบต่อไป

การดำเนินการใช้ระยะเวลา จำนวน 7 วัน

เรื่องที่ 5

การไม่อำนวยความสะดวกในการเพิ่มชื่อบุตรชายในทะเบียนบ้าน

ผู้ร้องเรียนไปติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มชื่อบุตรชายในทะเบียนบ้าน เนื่องจากผู้ร้องเรียนได้แจ้งเกิดบุตรชายที่โรงพยาบาลแล้ว ซึ่งในวันและเวลาดังกล่าว เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องติดภารกิจทั้งหมด และมีเจ้าหน้าที่ส่วนงานอื่นได้แจ้งให้ผู้ร้องเรียนมาติดต่ออีกครั้งในวันอื่น ซึ่งผู้ร้องเรียนเห็นว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่อำนวยความสะดวกและสร้างภาระให้กับประชาชนในการติดต่อราชการ

ผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่า กรณีตามคำร้องเรียนเป็นการร้องเรียนขอให้ประสานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มชื่อบุตรชายในทะเบียนบ้านของผู้ร้องเรียน สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยได้รับมอบหมายจากผู้ตรวจการแผ่นดินได้ประสานทางโทรศัพท์ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอความร่วมมือในการดำเนินการเพิ่มชื่อบุตรชายในทะเบียนบ้านของผู้ร้องเรียนโดยเร็ว ต่อมาได้รับแจ้งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่า กรณีดังกล่าวได้ขอโทษผู้ร้องเรียนและเพิ่มชื่อบุตรชายในทะเบียนบ้านของผู้ร้องเรียนเรียบร้อยแล้ว

กรณีดังกล่าวจึงเป็นกรณีที่ผู้ร้องเรียนได้รับการแก้ไขความเดือดร้อนอย่างเหมาะสมแล้ว ตามมาตรา 37 (6) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 อาศัยเหตุดังกล่าวข้างต้น ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงวินิจฉัยยุติเรื่องร้องเรียนในเรื่องนี้ ตามมาตรา 37 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 โดยให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการวินิจฉัยให้ผู้ร้องเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบต่อไป

การดำเนินการใช้ระยะเวลา จำนวน 1 วัน

เรื่องที่ 6

การไม่ดำเนินการปรับปรุงข้อมูลภูมิสำเนาตามทะเบียนบ้านของมารดาผู้ร้องเรียนให้เป็นปัจจุบัน ทำให้ไม่สามารถดำเนินการย้ายสิทธิรักษาพยาบาลหลักประกันสุขภาพด้วยตัวเองผ่านแอปพลิเคชันได้

ผู้ร้องเรียนแจ้งว่า มารดาผู้ร้องเรียนได้ย้ายทะเบียนบ้านจากจังหวัดหนึ่ง มาอยู่ที่กรุงเทพมหานคร ต่อมาได้แจ้งย้ายสิทธิรักษาพยาบาลหลักประกันสุขภาพด้วยตัวเองผ่านแอปพลิเคชันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่ไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากข้อมูลภูมิสำเนาตามทะเบียนบ้านในระบบยังเป็นที่อยู่เดิม และมารดาของผู้ร้องเรียนไม่สะดวกเดินทางมายื่นคำขอย้ายสิทธิรักษาพยาบาลหลักประกันสุขภาพที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่า กรณีตามคำร้องเรียนเป็นการร้องเรียนขอให้ประสานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอความช่วยเหลือให้มารดาผู้ร้องเรียน ได้ย้ายสิทธิรักษาพยาบาลหลักประกันสุขภาพในเขตพื้นที่ใกล้เคียงกับภูมิสำเนามารดาผู้ร้องเรียน สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยได้รับมอบหมายจากผู้ตรวจการแผ่นดินได้ประสานทางโทรศัพท์ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้รับแจ้งว่า สิทธิการรักษาพยาบาลหลักประกันสุขภาพในสถานพยาบาลของเขตที่อยู่ปัจจุบันของมารดาผู้ร้องเรียนเต็ม มารดาผู้ร้องเรียนจึงไม่สามารถเลือกย้ายสิทธิรักษาพยาบาลหลักประกันสุขภาพมายังสถานพยาบาลในเขตดังกล่าวได้ จึงแนะนำให้มารดาผู้ร้องเรียนย้ายสิทธิรักษาพยาบาลหลักประกันสุขภาพไปยังเขตพื้นที่ใกล้เคียงที่ยังมีสิทธิการรักษาพยาบาลหลักประกันสุขภาพว่างอยู่ ต่ออมารดาผู้ร้องเรียนได้เลือกย้ายสิทธิรักษาพยาบาลหลักประกันสุขภาพไปที่สถานพยาบาลใหม่ ซึ่งมีสิทธิว่างอยู่เรียบร้อยแล้ว และได้จัดส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องผ่านทางแอปพลิเคชันเรียบร้อยแล้ว ต่อมาทราบว่ามารดาผู้ร้องเรียนได้รับการย้ายสิทธิรักษาพยาบาลหลักประกันสุขภาพตามความประสงค์แล้ว

กรณีดังกล่าวจึงเป็นกรณีที่ผู้ร้องเรียนได้รับการแก้ไขความเดือดร้อนอย่างเหมาะสมแล้ว ตามมาตรา 37 (6) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 อาศัยเหตุดังกล่าวข้างต้น ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงวินิจฉัยยุติเรื่องร้องเรียนในเรื่องนี้ ตามมาตรา 37 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 โดยให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการวินิจฉัยให้ผู้ร้องเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบต่อไป

การดำเนินการใช้ระยะเวลา จำนวน 2 วัน

เรื่องที่ 7

การเบิกจ่ายเงินช่วยเหลือประชาชนด้านสาธารณสุข ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2566

ผู้ร้องเรียนแจ้งว่าหลังจากเกิดเหตุวาตภัยซึ่งมีลมพายุพัดแรงจนทำให้กระเบื้องหลังคาบ้านเรือนของประชาชนในพื้นที่ปลิวร่วงลงมาแตกเสียหาย เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ลงพื้นที่มาสำรวจความเสียหายที่เกิดขึ้น และแจ้งให้ประชาชนผู้ประสบภัยสำรองจ่ายเงินค่าซื้อกระเบื้องหลังคาเพื่อซ่อมแซมหลังคาที่เสียหายไปก่อน แล้วจะดำเนินการจ่ายเงินช่วยเหลือให้แก่ประชาชนภายใน 1 – 2 สัปดาห์ แต่จนถึงปัจจุบัน เป็นเวลาเกือบ 1 เดือนแล้ว กรณียังไม่มีความคืบหน้าแต่อย่างใด

ผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่า กรณีตามคำร้องเรียนเป็นการร้องเรียนขอให้ประสานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอ ความอนุเคราะห์ให้เร่งรัดการเบิกจ่ายเงินช่วยเหลือประชาชนด้านสาธารณสุขในการ ซ่อมแซมหลังคาบ้านของผู้ร้องเรียนให้อยู่ในสภาพเดิม อันเป็นการบรรเทาความเดือดร้อน เฉพาะหน้า ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตาม อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2566 ให้แก่ผู้ร้องเรียน ซึ่งในวันเดียวกันนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อนุมัติเบิกจ่ายเงินช่วยเหลือประชาชนด้านสาธารณสุขและส่งมอบ เช็คเงินดังกล่าวให้แก่ผู้ร้องเรียนเรียบร้อยแล้ว

กรณีดังกล่าวจึงเป็นกรณีที่ผู้ร้องเรียนได้รับการแก้ไขความเดือดร้อนอย่างเหมาะสมแล้ว ตามมาตรา 37 (6) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 อาศัยเหตุดังกล่าวข้างต้น ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงวินิจฉัยยุติเรื่องร้องเรียนในเรื่องนี้ ตามมาตรา 37 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 โดยให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการวินิจฉัยให้ผู้ร้องเรียนและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบต่อไป

การดำเนินการใช้ระยะเวลา จำนวน 1 วัน

ประเด็นที่ 2 การดำเนินการเกี่ยวกับการพิจารณาคืนภาษี

เรื่อง

การดำเนินการพิจารณาคืนภาษีล่าช้า

ผู้ร้องเรียนได้ดำเนินการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและขอคืนภาษี เป็นระยะเวลากว่า 2 เดือนแล้ว ปัจจุบันผู้ร้องเรียนยังไม่ได้รับการพิจารณาคืนภาษีให้แก่ผู้ร้องเรียนแต่อย่างใด

ผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่ากรณีตามคำร้องเรียนเป็นการร้องเรียนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการพิจารณาคืนภาษีให้แก่ผู้ร้องเรียนล่าช้า สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับมอบหมายจากผู้ตรวจการแผ่นดินได้ประสานทางโทรศัพท์ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอร่วมมือและเร่งรัดการดำเนินการพิจารณาคืนภาษีให้แก่ผู้ร้องเรียน ต่อมาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการพิจารณาคืนภาษีให้แก่ผู้ร้องเรียนเรียบร้อยแล้ว

ดังนั้น กรณีดังกล่าวจึงเป็นกรณีที่ผู้ร้องเรียนได้รับการแก้ไขความเดือดร้อนอย่างเหมาะสมแล้วตามมาตรา 37 (6) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 อาศัยเหตุดังกล่าวข้างต้น ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงวินิจฉัยยุติเรื่องร้องเรียนในเรื่องนี้ตามมาตรา 37 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 โดยให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการวินิจฉัยให้ผู้ร้องเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบต่อไป

การดำเนินการใช้ระยะเวลา จำนวน 1 - 3 วัน

เรื่องที่ 1

การไม่ดำเนินการแก้ไขปัญหาน้ำประปาที่มีคุณภาพ เพื่อใช้สำหรับอุปโภค เป็นเหตุให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับความเดือดร้อน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ดำเนินการแก้ไขปัญหาน้ำประปาภายในหมู่บ้านแห่งหนึ่งให้มีคุณภาพ เนื่องจากน้ำมีสีเหลือง มีกลิ่นเน่าเหม็นและไม่สามารถใช้อุปโภคได้ เป็นเหตุให้ผู้ร้องเรียนและประชาชนในพื้นที่หมู่บ้านดังกล่าวได้รับความเดือดร้อน

ผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่า กรณีตามคำร้องเรียนเป็นกรณีที่ผู้ร้องเรียนขอให้ประสานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการแก้ไขปัญหาน้ำประปาให้มีคุณภาพ เพื่อใช้สำหรับอุปโภค สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยได้รับมอบหมายจากผู้ตรวจการแผ่นดินได้ประสานทางโทรศัพท์ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้รับทราบว่า พื้นที่ดังกล่าวเนื่องจากมีเศษตะกอนอุดตันท่อส่งน้ำทำให้น้ำประปาขุ่นเหลืองและไม่สะอาด ประกอบกับท่อน้ำมีขนาดเล็ก ปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการแก้ไขปัญหาน้ำเอาเศษตะกอนที่อุดตันออกและเปลี่ยนท่อน้ำให้มีขนาดใหญ่ขึ้น อย่างไรก็ตามจะเร่งรัดแก้ไขปัญหามาให้ประชาชนโดยเร็ว ซึ่งต่อมาภายในวันเดียวกัน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาน้ำประปาให้มีคุณภาพ และสามารถใช้อุปโภคได้เรียบร้อยแล้ว

กรณีนี้จึงเป็นกรณีที่ผู้ร้องเรียนได้รับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมอย่างเหมาะสมแล้ว ตามมาตรา 37 (6) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 อาศัยเหตุดังกล่าวข้างต้น ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงวินิจฉัยยุติเรื่องร้องเรียนในเรื่องนี้ตามมาตรา 37 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 โดยให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการวินิจฉัยให้ผู้ร้องเรียนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องทราบต่อไป

การดำเนินการใช้ระยะเวลา จำนวน 1 วัน

เรื่องที่ 2

การไม่ดำเนินการติดตั้งประปาชั่วคราว

ผู้ร้องเรียนยื่นคำขอติดตั้งประปาชั่วคราวสำหรับที่ดินที่เช่าไว้ แต่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแจ้งว่า ยังไม่มีท่อประปาผ่านบริเวณด้านหน้าของที่ดินดังกล่าว ซึ่งหากผู้ร้องเรียนประสงค์จะติดตั้งประปาชั่วคราว จะต้องมีการขยายเขตจำหน่ายน้ำประปาจากแนวท่อประปาเดิมที่สิ้นสุดไว้ไปยังบริเวณด้านหน้าที่ดินดังกล่าว ระยะทางประมาณ 28 เมตร โดยผู้ร้องเรียนจะต้องเป็นผู้ชำระค่าธรรมเนียมในการดำเนินการทั้งหมดประมาณ 19,000 บาท และผู้ร้องเรียนเห็นว่า การกำหนดให้ผู้ร้องเรียนเป็นผู้ชำระค่าธรรมเนียมดังกล่าวเป็นการผลักภาระให้แก่ประชาชน ทั้งที่รัฐมีหน้าที่ต้องจัดให้มีสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนอย่างทั่วถึงโดยมิให้มีการเรียกเก็บค่าบริการจนเป็นภาระแก่ประชาชนเกินสมควรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ มาตรา 56 อีกทั้ง หากผู้ร้องเรียนชำระค่าธรรมเนียมในการดำเนินการดังกล่าว และมีการวางท่อขยายเขตจำหน่ายน้ำประปาแล้วเสร็จ ท่อประปามีได้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้องเรียน แต่ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่า กรณีตามคำร้องเรียนเป็นกรณีที่ผู้ร้องเรียนขอให้ประสานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ดำเนินการติดตั้งประปาชั่วคราวให้แก่ผู้ร้องเรียน โดยไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการวางท่อประปาขยายเขตจำหน่ายน้ำประปาจากผู้ร้องเรียน ซึ่งสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยได้รับมอบหมายจากผู้ตรวจการแผ่นดินได้ประสานทางโทรศัพท์ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เข้าดำเนินการตรวจสอบพื้นที่แล้ว ไม่พบว่ามีกรดำเนินการวางท่อประปาหลัก แต่จากการสืบค้นประวัติของที่ดินดังกล่าว พบว่า เคยมีการใช้น้ำประปาแล้ว ดังนั้น จึงใช้วิธีการปรับปรุงเส้นท่อประปาหลักแทนการวางท่อประปาขยายเขตจำหน่ายน้ำประปา เนื่องจากบริเวณดังกล่าวเคยมีท่อประปาหลักอยู่แล้ว เพียงแต่สำรวจไม่พบเท่านั้น ซึ่งต่อมาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการปรับปรุงเส้นท่อประปาหลักและติดตั้งประปาชั่วคราวให้แก่ผู้ร้องเรียน โดยไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมในส่วนของการวางท่อประปาขยายเขตจำหน่ายน้ำประปาเพิ่มเติมจากค่าธรรมเนียมการติดตั้งประปาชั่วคราว

กรณีนี้จึงเป็นกรณีที่ผู้ร้องเรียนได้รับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมอย่างเหมาะสมแล้ว ตามมาตรา 37 (6) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 อาศัยเหตุดังกล่าวข้างต้น ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงวินิจฉัยยุติเรื่องร้องเรียนในเรื่องนี้ตามมาตรา 37 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 โดยให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการวินิจฉัยให้ผู้ร้องเรียนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องทราบต่อไป

เรื่องที่ 3

การไม่ดำเนินการติดตั้งมาตรวัดน้ำให้แก่ผู้ร้องเรียน ซึ่งชำระค่าธรรมเนียมในการติดตั้ง ประปาแล้ว

ผู้ร้องเรียนได้ไปยื่นคำขอใช้น้ำประปาที่จุดปฏิบัติการเพื่อบริการประชาชนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากหน่วยงานแห่งหนึ่งได้โอนกิจการประปาบางส่วนในพื้นที่ให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต่อมาผู้ร้องเรียนได้ชำระค่าธรรมเนียมในการติดตั้งประปาพร้อมมาตรวัดน้ำที่จุดปฏิบัติการดังกล่าว โดยชำระให้แก่บุคคลหนึ่ง และได้ออกไปเสิร์ฟรับเงินชั่วคราวให้แก่ผู้ร้องเรียน หลังจากนั้นผู้ร้องเรียนได้ติดตามความคืบหน้าในการติดตั้งมาตรวัดน้ำมาโดยตลอด แต่ไม่มีความคืบหน้าโดยผู้ร้องเรียนทราบแต่เพียงว่าบุคคลนั้นไม่ได้ทำงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว

ต่อมา ผู้ร้องเรียนได้สอบถามไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้รับแจ้งว่า ผู้ร้องเรียนจะต้องยื่นคำขอใช้น้ำประปาและเอกสารหลักฐานใหม่ทั้งหมด รวมทั้งชำระค่าธรรมเนียมในการติดตั้งประปาพร้อมมาตรวัดน้ำด้วย เนื่องจากยังไม่ได้รับชำระค่าธรรมเนียมดังกล่าวจากผู้ร้องเรียนและไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องใด ๆ กับบุคคลนั้น สำหรับค่าธรรมเนียมที่ผู้ร้องเรียนชำระไปแล้วนั้น ให้ผู้ร้องเรียนติดต่อกับบุคคลนั้นโดยตรง

ผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่า กรณีตามคำร้องเรียนดังกล่าวเป็นกรณีที่ผู้ร้องเรียนขอให้ประสานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ดำเนินการติดตั้งมาตรวัดน้ำให้แก่ผู้ร้องเรียนซึ่งชำระค่าธรรมเนียมในการติดตั้งประปาตั้งแต่ปี 2564 ผ่านทางบุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่ ณ จุดปฏิบัติการเพื่อบริการประชาชน โดยผู้ร้องเรียนไม่ต้องชำระค่าธรรมเนียมดังกล่าวอีก รวมทั้งไม่ต้องชำระค่าน้ำประปาย้อนหลังนับตั้งแต่มีการโอนกิจการประปาให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จนกระทั่งดำเนินการติดตั้งมาตรวัดน้ำให้แก่ผู้ร้องเรียนแล้วเสร็จ ซึ่งสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยได้รับมอบหมาย

จากผู้ตรวจการแผ่นดินได้ประสานทางโทรศัพท์ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว และจากการประสานงานทราบว่า ปัญหาดังกล่าวเกิดจากลูกจ้างรับเหมาช่วงที่มีการทุจริต ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคงไม่อาจปฏิเสธความรับผิดชอบในกรณีดังกล่าวไปได้ เนื่องจากผู้ขอใช้น้ำประปาได้ชำระค่าธรรมเนียมดังกล่าวให้แก่เจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ ณ จุดปฏิบัติการเพื่อบริการประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบถึงพฤติกรรมของบุคคลดังกล่าว ซึ่งมีการรับชำระค่าธรรมเนียมดังกล่าวมาก่อนหน้านี้ แต่กลับเพิกเฉยไม่ดำเนินการใด ๆ จนทำให้เกิดปัญหาการทุจริตขึ้นในองค์กรซึ่งเป็นการกระทำความผิดทางอาญาหลายกรรมในหลายฐานความผิด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแจ้งว่าจะดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยเร็วต่อไป ต่อมาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการติดตั้งมาตรวัดน้ำให้แก่ผู้ร้องเรียนเรียบร้อยแล้ว โดยผู้ร้องเรียนไม่ต้องชำระค่าธรรมเนียมดังกล่าวอีก รวมทั้งไม่ต้องชำระค่าน้ำประปาย้อนหลังนับตั้งแต่มีการโอนกิจการประปาให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จนกระทั่งดำเนินการติดตั้งมาตรวัดน้ำให้แก่ผู้ร้องเรียนแล้วเสร็จ

กรณีนี้จึงเป็นกรณีที่ผู้ร้องเรียนได้รับการแก้ไขความเดือดร้อน หรือความไม่เป็นธรรมอย่างเหมาะสมแล้ว ตามมาตรา 37 (6) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 อาศัยเหตุดังกล่าวข้างต้น ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงวินิจฉัยยุติเรื่องร้องเรียนในเรื่องนี้ตามมาตรา 37 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 โดยให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการวินิจฉัยให้ผู้ร้องเรียนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องทราบต่อไป

อย่างไรก็ดี เนื่องจากการเก็บเงินค่าธรรมเนียมในการติดตั้งประปาจากผู้ขอใช้น้ำประปาแล้วไม่นำส่งเงินดังกล่าวให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการปลอมและใช้ใบเสร็จรับเงินชั่วคราวซึ่งมีตราสัญลักษณ์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นหลักฐานในการรับชำระเงิน นั้น เป็นการกระทำความผิดตามกฎหมายอันทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนได้รับความเสียหาย รวมทั้งส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นการกระทำของบุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่ให้บริการ ณ จุดปฏิบัติการเพื่อบริการประชาชนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับเพื่อเป็นการบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกระทำดังกล่าวทั้งที่ปรากฏแล้วและยังไม่ปรากฏ เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำผิดในลักษณะดังกล่าวขึ้นอีก ผู้ตรวจการแผ่นดิน จึงได้มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตรวจสอบว่า นอกเหนือจากกรณีของผู้ร้องเรียนแล้วยังมีกรณีอื่นที่เกิดความเสียหายเนื่องจากการกระทำของบุคคลดังกล่าวในพื้นที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้น้ำประปาเพื่อดำเนินการติดตั้งวางท่อประปาพร้อมด้วยมาตรวัดน้ำให้แก่ประชาชนดังกล่าวต่อไป

2. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินคดีตามกฎหมายกับบุคคลผู้เก็บเงินค่าธรรมเนียมในการติดตั้งประปาจากผู้ร้องเรียนและจากผู้ขอใช้น้ำประปารายอื่นซึ่งมีหลักฐานในการชำระเงินดังกล่าว รวมทั้งปลอมและใช้ใบเสร็จรับเงินชั่วคราว ซึ่งมีตราสัญลักษณ์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นหลักฐานในการชำระเงิน รวมทั้งเรียกร้องค่าเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกระทำของบุคคลดังกล่าวด้วย

3. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องประชาสัมพันธ์และติดป้ายประกาศให้ประชาชนผู้มาติดต่อที่จุดปฏิบัติการเพื่อบริการประชาชนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่รับชำระค่าธรรมเนียมในการติดตั้งประปาที่จุดบริการดังกล่าว และแจ้งช่องทางในการชำระค่าธรรมเนียมให้ประชาชนทราบ รวมทั้งระบุข้อมูลดังกล่าวในใบรับคำขอใช้น้ำประปา (หากมี) ด้วย

การดำเนินการใช้ระยะเวลา จำนวน 3 วัน

เรื่องที่ 4

การแก้ไขปัญหาไฟฟ้าส่องสว่างสาธารณะที่ไม่สามารถใช้งานได้

ผู้ร้องเรียนโทรศัพท์ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอให้ดำเนินการซ่อมแซมไฟฟ้าส่องสว่างสาธารณะ ซึ่งไม่สามารถใช้งานได้ ต่อมาผู้ร้องเรียนได้โทรศัพท์ไปติดตามเรื่องหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอีกครั้ง แต่ไม่ได้แจ้งว่าจะมาดำเนินการซ่อมแซมไฟฟ้าส่องสว่างเมื่อใด และจนถึงปัจจุบันยังมีได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้แก่ผู้ร้องเรียน

ผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่าการผิดตามคำร้องเรียนดังกล่าวเป็นกรณีที่ผู้ร้องเรียนขอให้ผู้ตรวจการแผ่นดินประสานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาไฟฟ้าส่องสว่างสาธารณะไม่สามารถใช้งานได้ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยได้รับมอบหมายจากผู้ตรวจการแผ่นดินได้ประสานทางโทรศัพท์ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอให้เร่งรัดดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยเร็ว ต่อมาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการซ่อมแซมไฟฟ้าส่องสว่างสาธารณะดังกล่าวให้สามารถใช้งานได้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

กรณีนี้จึงเป็นกรณีที่ผู้ร้องเรียนได้รับการแก้ไขความเดือดร้อน หรือความไม่เป็นธรรมอย่างเหมาะสมแล้ว ตามมาตรา 37 (6) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 อาศัยเหตุดังกล่าวข้างต้น ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงวินิจฉัยยุติเรื่องร้องเรียนในเรื่องนี้ตามมาตรา 37 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 โดยให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการวินิจฉัยให้ผู้ร้องเรียนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องทราบต่อไป

การดำเนินการใช้ระยะเวลา จำนวน 1 วัน

เรื่องที่ 5

การไม่ดำเนินการติดตั้งมิเตอร์ไฟฟ้าเครื่องบำบัดน้ำเสียให้กับหมู่บ้านแห่งหนึ่ง ทำให้ผู้ร้องเรียน และประชาชนในหมู่บ้านได้รับความเดือดร้อน

ผู้ร้องเรียนอาศัยอยู่ในหมู่บ้านแห่งหนึ่ง ซึ่งเป็นโครงการหมู่บ้านจัดสรรที่ต่อมา มีการโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินและทรัพย์สินจากโครงการให้นิติบุคคลหมู่บ้านดังกล่าว เป็นผู้มีหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบบริหารจัดการแทนโครงการทั้งหมด แต่โครงการยังมิได้ ดำเนินการเปลี่ยนชื่อผู้ครอบครองในส่วนมิเตอร์ไฟฟ้าที่ใช้สำหรับเครื่องบำบัดน้ำเสีย ของหมู่บ้าน ซึ่งต่อมาเจ้าของโครงการเดิมไม่ได้ชำระค่าใช้ไฟฟ้าสำหรับมิเตอร์ไฟฟ้างดกล่าว เป็นจำนวนเงิน 60,000 บาท ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตัดไฟฟ้าเนื่องจากมีการ ค้างชำระค่าบริการ เป็นเหตุให้หมู่บ้านดังกล่าว ไม่สามารถเดินเครื่องบำบัดน้ำเสีย รวมทั้ง เครื่องสูบน้ำภายในหมู่บ้านได้ ทำให้ผู้ร้องเรียนและประชาชนในหมู่บ้านได้รับความเดือดร้อน เป็นอย่างมาก ประกอบกับในเดือนตุลาคมเริ่มมีฝนตกและมีปริมาณน้ำเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ไม่สามารถระบายน้ำออกจากพื้นที่หมู่บ้านได้ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อผู้สูงอายุและทรัพย์สิน ของประชาชนในหมู่บ้านอาจได้รับความเสียหายเป็นจำนวนมาก ต่อมานิติบุคคลหมู่บ้าน ดังกล่าว ได้ประชุมเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกับประชาชนในหมู่บ้าน โดยเห็นว่า เนื่องจากชื่อผู้ครอบครองมิเตอร์ไฟฟ้าเป็นของเจ้าของโครงการเดิมไม่เกี่ยวข้องกับนิติบุคคล หมู่บ้านดังกล่าวแต่อย่างใด หากนิติบุคคลหมู่บ้านดังกล่าว ได้ยื่นคำร้องขอมิเตอร์ไฟฟ้า เครื่องบำบัดน้ำเสียใหม่ น่าจะสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ ต่อมานิติบุคคลหมู่บ้าน ดังกล่าว จึงได้ยื่นคำร้องขอไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอให้มีการติดตั้งมิเตอร์ไฟฟ้า ในนามของนิติบุคคลหมู่บ้านดังกล่าว แต่ได้รับการปฏิเสธโดยอ้างระเบียบว่าด้วยการใช้ไฟฟ้า ที่หากประสงค์จะขอติดตั้งมิเตอร์ไฟฟ้าจำเป็นต้องชำระค่าบริการเสียก่อน

ผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่า กรณีตามคำร้องเรียนดังกล่าวเป็นกรณีที่ผู้ร้องเรียนขอให้ผู้ตรวจการแผ่นดินประสานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสอบถามข้อเท็จจริงและขอให้เร่งรัดการดำเนินการดังกล่าว สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยได้รับมอบหมายจากผู้ตรวจการแผ่นดินได้ประสานทางโทรศัพท์ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอหารือเกี่ยวกับระเบียบการชำระหนี้ของผู้ใช้ มิเตอร์ไฟฟ้าและอธิบายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบว่า การไฟฟ้าสามารถใช้สิทธิ ดำเนินคดีเรียกค่าไฟฟ้าจากคู่สัญญาได้ตามกฎหมาย และนิติบุคคลหมู่บ้านดังกล่าว ตามหลัก กฎหมายต้องถือว่าเป็นนิติบุคคลใหม่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับคู่สัญญาเดิมแต่อย่างใด ประกอบกับ ในปัจจุบันปริมาณน้ำที่เพิ่มขึ้นในแต่ละวันอาจเกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินจำนวนมาก ของผู้ร้องเรียนและประชาชนที่อาศัยภายในหมู่บ้านดังกล่าว และมีผู้สูงอายุที่อาจได้รับความลำบากหากเกิดน้ำท่วมขัง ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการติดตั้งมิเตอร์ ไฟฟ้าใหม่ได้ทันทีและเป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย ทั้งนี้ได้เร่งรัดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาดำเนินการติดตั้งมิเตอร์ไฟฟ้าโดยเร็วต่อไป ซึ่งต่อมาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการ ติดตั้งมิเตอร์ไฟฟ้าเครื่องบำบัดน้ำเสียเรียบร้อยแล้ว

กรณีนี้จึงเป็นกรณีที่ผู้ร้องเรียนได้รับการแก้ไขความเดือดร้อน หรือความไม่เป็นธรรม อย่างเหมาะสมแล้ว ตามมาตรา 37 (6) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย ผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 อาศัยเหตุดังกล่าวข้างต้น ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงวินิจฉัยยุติ เรื่องร้องเรียนในเรื่องนี้ตามมาตรา 37 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 โดยให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการวินิจฉัย ให้ผู้ร้องเรียนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องทราบต่อไป

การดำเนินการใช้ระยะเวลา จำนวน 2 วัน

เรื่องที่ 1

การไม่เร่งรัดให้บริษัทเอกชนผู้รับจ้างดำเนินการซ่อมแซมเครื่องสูบน้ำที่ชำรุด เป็นเหตุให้น้ำท่วมในพื้นที่ และพื้นที่อื่น ๆ โดยรอบ ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อน

ผู้ร้องเรียนมีที่พักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่แห่งหนึ่ง และเป็นผู้ประสบภัยน้ำท่วมเมื่อกลางเดือนกันยายน 2565 มีความกังวลใจที่ได้รับทราบข่าวว่าเครื่องสูบน้ำของสถานีสูบน้ำแห่งหนึ่งมีทั้งหมด 4 เครื่อง แต่สามารถใช้งานได้เพียง 2 เครื่อง เนื่องจากชำรุด แต่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ได้เร่งรัดให้บริษัทเอกชน (ผู้รับจ้าง) ซ่อมแซมเครื่องสูบน้ำให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว ทั้งนี้ ผู้ร้องเรียนได้รับทราบข่าวแจ้งเตือนจากประกาศกรมอุตุนิยมวิทยาว่าจะมีพายุเข้าประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจก่อให้เกิดน้ำท่วมขังในพื้นที่ต่าง ๆ ได้

ผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่ากรณีตามคำร้องเรียนดังกล่าวเป็นกรณีที่ผู้ร้องเรียนขอให้ประสานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเร่งรัดให้ดำเนินการซ่อมแซมเครื่องสูบน้ำที่ชำรุดโดยเร็ว สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับมอบหมายจากผู้ตรวจการแผ่นดินได้ประสานทางโทรศัพท์ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบว่า เครื่องสูบน้ำ 2 เครื่องได้ชำรุดเนื่องจากใช้งานมาแล้ว 10 ปี ซึ่งได้มีการตรวจสอบเพื่อประเมินความเสียหายและเสนอเรื่องเพื่อขออนุมัติเงินค่าซ่อมแซมบำรุงรักษา ต่อมาได้รับการอนุมัติและเห็นชอบให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสั่งซื้ออุปกรณ์ต่าง ๆ จากประเทศเนเธอร์แลนด์ พร้อมทั้งได้ทำสัญญาว่าจ้างบริษัทเอกชนเป็นผู้ซ่อมแซมเครื่องสูบน้ำดังกล่าว ปัจจุบันบริษัทเอกชน (ผู้รับจ้าง) ได้ซ่อมแซมเครื่องสูบน้ำแล้วอยู่ระหว่างประกอบชิ้นส่วนอุปกรณ์ต่าง ๆ หากดำเนินการแล้วเสร็จจะนำไปติดตั้งเพื่อสูบน้ำโดยเร็วต่อไป ต่อมาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เร่งรัดให้บริษัทเอกชน (ผู้รับจ้าง) ดำเนินการประกอบชิ้นส่วนอุปกรณ์และได้นำเครื่องสูบน้ำไปติดตั้งเพื่อสูบน้ำทำให้ระดับน้ำลดลงอย่างต่อเนื่องแล้ว

กรณีนี้จึงเป็นกรณีที่ผู้ร้องเรียนได้รับการแก้ไขความเดือดร้อน หรือความไม่เป็นธรรมอย่างเหมาะสมแล้ว ตามมาตรา 37 (6) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 อาศัยเหตุดังกล่าวข้างต้น ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงวินิจฉัยยุติเรื่องร้องเรียนในเรื่องนี้ตามมาตรา 37 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 โดยให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการวินิจฉัยให้ผู้ร้องเรียนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องทราบต่อไป

การดำเนินการใช้ระยะเวลา จำนวน 2 วัน

เรื่องที่ 2

การไม่ดำเนินการเก็บขยะมูลฝอยภายในหมู่บ้านแห่งหนึ่ง เป็นเหตุให้ประชาชนที่อาศัย
ในหมู่บ้านดังกล่าวได้รับความเดือดร้อน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องละเลยการปฏิบัติหน้าที่ไม่ดำเนินการจัดเก็บขยะมูลฝอย
ภายในหมู่บ้านแห่งหนึ่ง ซึ่งผู้ร้องเรียนได้โทรศัพท์ติดตามความคืบหน้าและเร่งรัดให้หน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขปัญหาแล้ว แต่เจ้าหน้าที่ผู้รับสายใช้น้ำเสียงไม่เหมาะสมและ
ไม่ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวแต่อย่างใด

ผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่า
กรณีตามคำร้องเรียนดังกล่าวเป็นกรณีที่ผู้ร้องเรียนขอให้ประสานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
เพื่อเร่งรัดให้ดำเนินการเก็บขยะมูลฝอยภายในหมู่บ้านโดยเร็ว สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
ได้รับมอบหมายจากผู้ตรวจการแผ่นดินได้ประสานทางโทรศัพท์ไปยังหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้อง ได้รับทราบว่า สาเหตุที่รถเก็บขยะไม่สามารถดำเนินการเก็บขยะได้ เนื่องจาก
มีรถจอดขวางบริเวณทางเข้าออกหมู่บ้านดังกล่าวประกอบด้วยรถเก็บขยะมีขนาดใหญ่
จึงทำให้ไม่สามารถเข้าไปดำเนินการจัดเก็บขยะมูลฝอยได้ อย่างไรก็ตาม ขณะนี้รถเก็บขยะ
ได้ดำเนินการเก็บขยะมูลฝอยภายในหมู่บ้านดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว

กรณีนี้จึงเป็นกรณีที่ผู้ร้องเรียนได้รับการแก้ไขความเดือดร้อน หรือความไม่เป็นธรรม
อย่างเหมาะสมแล้ว ตามมาตรา 37 (6) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
ผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 อาศัยเหตุดังกล่าวข้างต้น ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงวินิจฉัยยุติ
เรื่องร้องเรียนในเรื่องนี้ตามมาตรา 37 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 โดยให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการวินิจฉัย
ให้ผู้ร้องเรียนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องทราบต่อไป

การดำเนินการใช้ระยะเวลา จำนวน 1 วัน

เรื่องที่ 3

การแก้ไขปัญหาพื้นผิวถนนแห้งหนึ่ง ไม่เรียบและเป็นหลุมเป็นบ่อ

จากกรณีผู้ร้องเรียนแจ้งว่า พื้นผิวถนนแห้งหนึ่งไม่เรียบและเป็นหลุมเป็นบ่อ ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อน ผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่า กรณีตามคำร้องเรียนดังกล่าวเป็นปัญหาความเดือดร้อนต่อผู้ใช้เส้นทางสัญจรบนถนนดังกล่าว สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับมอบหมายจากผู้ตรวจการแผ่นดินได้ประสานทางโทรศัพท์และลงพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบว่า ถนนดังกล่าว ตลอดทั้งเส้นเป็นกรรมสิทธิ์ของหน่วยงานอื่น ยังไม่ได้มีการตรวจรับงานและส่งมอบให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่อย่างไรก็ดีจะดำเนินการซ่อมแซมและแก้ไขปัญหาเบื้องต้น โดยจะนำยางมะตอยเทพื้นผิวถนนในบริเวณดังกล่าวให้โดยเร็ว ต่อมาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการเทยางมะตอยพื้นผิวถนนที่เป็นหลุมเป็นบ่อดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว

กรณีนี้จึงเป็นกรณีที่ผู้ร้องเรียนได้รับการแก้ไขความเดือดร้อน หรือความไม่เป็นธรรมอย่างเหมาะสมแล้ว ตามมาตรา 37 (6) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 อาศัยเหตุดังกล่าวข้างต้น ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงวินิจฉัยยุติเรื่องร้องเรียนในเรื่องนี้ตามมาตรา 37 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 โดยให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการวินิจฉัยให้ผู้ร้องเรียนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องทราบต่อไป

การดำเนินการใช้ระยะเวลา จำนวน 2 วัน

เรื่อง

ก่อสร้างบ้านโดยไม่มีตาข่ายกันฝุ่นละออง เศษวัสดุก่อสร้าง และเสียงจากการก่อสร้าง ทำให้
ฝุ่นละอองและเศษวัสดุก่อสร้างตกใส่บ้านของผู้ร้องเรียน เป็นเหตุให้ผู้ร้องเรียน
ได้รับความเดือดร้อนเสียหาย

ผู้ร้องเรียนอาศัยอยู่ในหมู่บ้านแห่งหนึ่ง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ปล่อยปละ
ละเลยให้เจ้าของบ้านข้างเคียงได้ก่อสร้างบ้านโดยไม่มีตาข่ายกันฝุ่นละออง เศษวัสดุก่อสร้าง
และเสียงจากการก่อสร้างทำให้ฝุ่นละอองและเศษวัสดุก่อสร้างตกใส่บ้านของผู้ร้องเรียน
เป็นเหตุให้ผู้ร้องเรียนได้รับความเดือดร้อนเสียหาย

ผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่า
กรณีตามคำร้องเรียนดังกล่าวเป็นกรณีที่ผู้ร้องเรียนขอให้ประสานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
เพื่อเร่งรัดให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยเร็ว สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
ได้รับมอบหมายจากผู้ตรวจการแผ่นดินได้ประสานทางโทรศัพท์ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ได้รับทราบจากเจ้าของอาคารได้ก่อสร้างอาคารดังกล่าวมาเป็นระยะเวลาอันนานแล้ว
โดยก่อสร้างเป็นอาคารที่พักอาศัย 2 ชั้น ขนาดใหญ่ และไม่มีตาข่ายกันฝุ่นละออง เศษวัสดุ
ก่อสร้าง และเสียงจากการก่อสร้าง ทำให้ฝุ่นละอองและเศษวัสดุก่อสร้างตกใส่บ้านของ
ผู้ร้องเรียนจริง ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แจ้งให้เจ้าของอาคารดำเนินการติดตั้งตาข่าย
กันฝุ่นละออง เศษวัสดุก่อสร้าง และเสียงจากการก่อสร้าง เพื่อให้การดำเนินงานก่อสร้าง
อาคารไม่ให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อยู่อาศัยข้างเคียงอีก ต่อมาได้รับรายงานว่า
เจ้าของอาคารดังกล่าวได้ดำเนินการติดตั้งตาข่ายกันฝุ่นละออง เศษวัสดุก่อสร้าง และเสียง
จากการก่อสร้าง และชะลอการก่อสร้างสระว่ายน้ำในส่วนที่อยู่ใกล้เคียงบ้านพักอาศัยของ
ผู้ร้องเรียนไว้ก่อนเรียบร้อยแล้ว ซึ่งผู้ร้องเรียนพึงพอใจในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวแล้ว

กรณีนี้จึงเป็นกรณีที่ผู้ร้องเรียนได้รับการแก้ไขความเดือดร้อน หรือความไม่เป็นธรรม อย่างเหมาะสมแล้ว ตามมาตรา 37 (6) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย ผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 อาศัยเหตุดังกล่าวข้างต้น ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงวินิจฉัยยุติ เรื่องร้องเรียนในเรื่องนี้ตามมาตรา 37 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 โดยให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการวินิจฉัย ให้ผู้ร้องเรียนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องทราบต่อไป

การดำเนินการใช้ระยะเวลา จำนวน 2 วัน

2.5 ผลการดำเนินงานแก้ไขความเดือดร้อนเชิงระบบโดยผู้ตรวจการแผ่นดิน (Ombudsman' Systemic and Own Motion Investigation)

จากเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 ที่ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีภารกิจสำคัญในการแก้ไขปัญหา “เรื่องเชิงระบบ” (การเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติใด ๆ บรรดาที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน หรือเป็นภาระแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ) และ “การหยิบยก” เรื่องที่ประชาชนได้รับความเดือดร้อนขึ้นพิจารณาได้เองโดยไม่จำเป็นต้องมีผู้ร้องเรียน (พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 มาตรา 32 “เมื่อความปรากฏต่อผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ว่าทางใด ไม่ว่าจะจะมีผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนหรือไม่ก็ตาม...”)

ดังนั้น ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงนิยาม “เรื่องเชิงระบบ” ไว้ว่า เรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน แก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อประชาชนส่วนรวม โดยสามารถแก้ปัญหาของคนอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ ผู้ร้องเรียนได้ไปพร้อม ๆ กันด้วย มุ่งเน้นการเสนอแนะปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ เพื่อลดภาระที่เกิดขึ้นแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็น

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ผู้ตรวจการแผ่นดินได้แก้ไข้ปัญหาเรื่องร้องเรียนเชิงระบบ โดยการศึกษาปัญหาเชิงโครงสร้างของปัญหา เพื่อป้องกันมิให้เกิดการร้องเรียน หรือแก้ไข้ปัญหาเรื่องร้องเรียนเชิงระบบเพื่อลดความซ้ำซ้อนในการร้องเรียนในประเด็น ปัญหาเดิม โดยได้มีการศึกษา จำนวน 15 เรื่อง ดังนี้

1. โครงการศึกษากฎหมายจ้างแรงงานต่างด้าวในสถานประกอบการ กรณีศึกษา ปัญหาการอนุญาตให้คนต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว และเมียนมา ทำงานในราชอาณาจักรไทย และโครงการศึกษากฎหมายจ้างแรงงานต่างด้าวในสถานประกอบการ กรณีศึกษา ปัญหา การอนุญาตให้คนต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว และเมียนมา ทำงานในราชอาณาจักรไทย
2. โครงการศึกษาปัญหาความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมของประชาชน อันเกิดจากพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562
3. โครงการศึกษาความปลอดภัยในสถานศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย
4. การพิจารณาเกี่ยวกับปัญหาและผลกระทบจากการทำประมงภายใต้กฎหมาย ประมง
5. การพิจารณาแก้ไข้ปัญหาการดำเนินการของร้านค้าสงเคราะห์ผู้ต้องขังกับ มาตรฐานของสินค้าที่นำมาจำหน่ายและสิทธิการเลือกซื้อสินค้าของผู้ต้องขัง
6. การบูรณาการแก้ไข้ปัญหาเชิงระบบเกี่ยวกับความปลอดภัยของประชาชน ในการข้ามถนนโดยใช้ทางม้าลาย ประเด็นการแสวงหาข้อเท็จจริงด้านการบังคับใช้กฎหมาย และการแก้ไข้กฎหมาย

7. การบูรณาการแก้ไขปัญหาเชิงระบบเกี่ยวกับความปลอดภัยของประชาชนในการข้ามถนนโดยใช้ทางม้าลาย ประเด็นการแสวงหาข้อเท็จจริงด้านการปรับปรุงกายภาพของถนนบริเวณทางม้าลาย

8. โครงการแก้ไขปัญหาคความเสื่อมโทรมของทะเลสาบสงขลา

9. โครงการคัดกรองและตรวจสอบประวัติของผู้ขอบรรพชาอุปสมบทเป็นพระภิกษุในพระพุทธศาสนา

10. โครงการเสนอแนะการปรับปรุงกฎหมาย กฎ และระเบียบ ให้มีการบังคับใช้เครื่องกระตุ้นหัวใจไฟฟ้าอัตโนมัติ (AED) ในการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐานและการปฐมพยาบาลช่วยเหลือผู้ที่หัวใจหยุดเต้นให้กลับมาหายใจ (CPR)

11. กรณีปัญหาและผลกระทบจากเขื่อนริมแม่น้ำเมยของเมียนมา

12. กรณีปัญหาที่ดินจังหวัดเพชรบูรณ์

13. กรณีทายาทและครูและบุคลากรทางการศึกษายังไม่ได้รับเงินตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การจ่ายเงินช่วยเหลือเยียวยาครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้เสียชีวิตอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ลงวันที่ 1 กรกฎาคม 2564

14. กรณีการปล่อยน้ำจากเขื่อน เป็นเหตุให้ที่ดินของประชาชนบริเวณตำบลช่องด่าน อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี ถูกน้ำกัดเซาะพังทลายเป็นบริเวณกว้าง

15. กรณีปัญหาที่ดินในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

โดยมีตัวอย่างผลดำเนินการ ดังนี้

เรื่อง →

รายละเอียด
เรื่องร้องเรียน

โครงการศึกษากฎหมายจ้างแรงงานต่างด้าวในสถานประกอบการ กรณีศึกษาปัญหา การอนุญาตให้คนต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว และเมียนมา ทำงานในราชอาณาจักรไทย ตามคำสั่งสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ที่ 147/2565 ลงวันที่ 27 พฤษภาคม 2565 และ โครงการศึกษากฎหมายจ้างแรงงานต่างด้าวในสถานประกอบการ กรณีศึกษาปัญหา การอนุญาตให้คนต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว และเมียนมา ทำงานในราชอาณาจักรไทย

จำนวนแรงงานต่างด้าวที่ทำงานในราชอาณาจักรเฉลี่ยในแต่ละปีมีทิศทางเพิ่มขึ้น อยู่ตลอด แต่จำนวนแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในประเทศแต่ละช่วงเวลาไม่มีรูปแบบ ที่แน่นอน การเพิ่มขึ้นหรือลดลงขึ้นอยู่กับหลายปัจจัยทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และนโยบาย ภาครัฐ โครงการฯ จึงศึกษาข้อมูลจากนโยบายการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว ของรัฐบาลในช่วง พ.ศ. 2556 – 2566 การประชุมร่วมกับหน่วยงานภาคนโยบาย และ ภาคปฏิบัติ และโครงการฯ ได้สรุปข้อเสนอแนะให้มีการปรับปรุงนโยบายการบริหารจัดการ การทำงานของคนต่างด้าว เช่น ให้มีแผนดำเนินการล่วงหน้าระยะยาวร่วมกันระหว่าง ประเทศในประเทศ ให้มีการปรับเปลี่ยนระบบการทำงานเกี่ยวกับการจัดเก็บข้อมูล พิจารณา ตั้งรูปแบบคล้ายศูนย์ (One Stop Service) และให้มีแผนพัฒนาปริมาณแรงงานของประเทศ ระยะยาว เป็นต้น

ประเด็นที่ 2 ด้านเศรษฐกิจ การเงิน การคลัง

เรื่องที่ 1 →

โครงการศึกษาปัญหาความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมของประชาชนอันเกิดจากพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562

จากการศึกษาได้พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อภาระทางภาษีหรือความไม่เป็นธรรม มี 5 ประการ ได้แก่ 1) การประเมินราคาทรัพย์สิน 2) การแบ่งประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน 3) อัตราภาษี 4) การลดและยกเว้นภาษี และ 5) ประเด็นอื่น ๆ เช่น เบี้ยปรับ จึงมีข้อเสนอแนะหรือแนวทางในการแก้ไขปัญหา โดยมุ่งหมายที่จะทำให้เกิดการแก้ไขปัญหาการจัดเก็บภาษีให้มีความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องมีมาตรการสนับสนุนประชาชนให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีศักยภาพตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย

เรื่องที่ 2 →

รายละเอียด
เรื่องร้องเรียน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ไม่กำกับดูแลการใช้งบประมาณท้องถิ่นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการก่อสร้างเสาไฟฟ้าแบบประติมากรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์ ทำให้เสียโอกาสในการใช้งบประมาณเพื่อการสาธารณประโยชน์อื่นที่จำเป็น

สืบเนื่องจากประเด็นข้อพิพาทการใช้จ่ายงบประมาณในการติดตั้งเสาไฟฟ้าประติมากรรมขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงหยิบยกประเด็น อปท. ไม่กำกับดูแลการใช้งบประมาณท้องถิ่นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการก่อสร้างเสาไฟฟ้าประติมากรรมให้เกิดประโยชน์ ทำให้เสียโอกาสในการใช้งบประมาณเพื่อการสาธารณประโยชน์อื่นที่จำเป็นขึ้นพิจารณา และได้มีคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะให้กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมบัญชีกลาง และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ เพื่อให้เกิดมาตรการกำกับดูแลการใช้งบประมาณของ อปท. ในเรื่องจัดซื้อจัดจ้างโครงการก่อสร้างเสาไฟฟ้าประติมากรรมให้เกิดความคุ้มค่าและประโยชน์สูงสุดต่อรัฐและประชาชน

เรื่องที่ 1 →

รายละเอียด
เรื่องร้องเรียน

โครงการเสนอแนะการปรับปรุงกฎหมาย กฎ และระเบียบ ให้มีการบังคับใช้เครื่องกระตุกหัวใจไฟฟ้าอัตโนมัติ (AED) ในการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐานและการปฐมพยาบาลช่วยเหลือผู้ที่หัวใจหยุดเต้นให้กลับมาหายใจ (CPR)

รายงานของกระทรวงสาธารณสุขในปี 2565 พบว่าการเสียชีวิตของคนไทยด้วยโรคหัวใจและหลอดเลือด มีมากถึง 7 หมื่นราย หรือเฉลี่ยชั่วโมงละ 8 คน และคาดว่าจะมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นในทุกปี โดยโอกาสที่หัวใจจะหยุดเต้นมีได้ตลอดเวลาและจะเกิดกับใครก็ได้ ประกอบกับข้อมูลของสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติที่มีการจัดเก็บสถิติการช่วยเหลือผู้ป่วยฉุกเฉินด้วยการทำ CPR และการใช้เครื่อง AED โดยรถฉุกเฉิน ในปี 2565 มีการช่วยเหลือด้วยการทำ CPR ถึง 26,291 ครั้ง และมีการใช้เครื่อง AED มากถึง 1,235 ครั้ง ซึ่งถือได้ว่าเป็นการช่วยชีวิตประชาชนได้จำนวนมากและเป็นการเพิ่มโอกาสในการรอดชีวิตของผู้ป่วยหากผู้ที่พบเห็นเหตุการณ์สามารถทำ CPR หรือสามารถใช้เครื่อง AED ได้อย่างถูกต้อง

เรื่องที่ 2 →

รายละเอียด
เรื่องร้องเรียน

การแก้ไขปัญหาเพื่อคุ้มครองนโยบาย “เจ็บป่วยฉุกเฉินวิกฤต มีสิทธิทุกที่” (Universal Coverage for Emergency Patients : UCEP) สามารถคุ้มครองผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤตได้อย่างสมบูรณ์ และมีประสิทธิภาพ

นโยบาย “เจ็บป่วยฉุกเฉินวิกฤต มีสิทธิทุกที่” เป็นนโยบายของรัฐบาลเพื่อคุ้มครองผู้ป่วยฉุกเฉินให้สามารถเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลทุกแห่งที่ใกล้ที่สุด โดยผู้ป่วยฉุกเฉินไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเข้ารับรักษาจนพ้นภาวะวิกฤต แต่จากการศึกษาพบว่า นโยบายดังกล่าวยังมีปัญหาและอุปสรรคในทางปฏิบัติจนทำให้ผู้ป่วยบางรายไม่สามารถเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลเอกชนได้ ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินจึงได้หยิบยกเรื่องนี้ขึ้นมาศึกษาและพบว่า การคุ้มครองผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤตด้วยสิทธิ UCEP เป็นนโยบายที่มีประโยชน์ต่อประชาชนเป็นอย่างมาก แต่ยังมีปัญหาและอุปสรรคในทางปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ด้านการบริหารจัดการ ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงได้มีข้อเสนอแนะไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้นโยบายดังกล่าวสามารถคุ้มครองผู้ป่วยฉุกเฉินได้อย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นการรักษาสิทธิและผลประโยชน์ของประชาชนในการที่ได้รับบริการสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพ

เรื่องที่ 1 →

รายละเอียด
เรื่องร้องเรียน

ปัญหาราษฎรอาสาสมัคร (รอส.) ที่ได้รับการจัดสรรที่ดินเพื่ออยู่อาศัยตามมติ คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2518 และตามโครงการพัฒนาลุ่มน้ำเข็ก จังหวัด เพชรบูรณ์ ที่อยู่อาศัยในพื้นที่ดังกล่าวได้รับความเดือดร้อน เนื่องจากถูกดำเนินคดีในข้อหา บุกรุกที่ป่าสงวนแห่งชาติ

ปัญหาราษฎรอาสาสมัคร (รอส.) จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่ถูกดำเนินคดีในข้อหาบุกรุกที่ป่าสงวนแห่งชาติ ผู้ตรวจการแผ่นดินได้ลงพื้นที่รับฟังความคิดเห็นจากประชาชน และประชุมพิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหาพร้อมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต่อมาคณะรัฐมนตรี ได้มีมติเห็นชอบให้กรมป่าไม้ดำเนินการเพิกถอนพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติและให้กรมธนารักษ์ ดำเนินการตามกฎหมายที่ราชพัสดุในการจัดสรรที่ดินให้แก่ราษฎรและส่วนราชการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน และเพื่อมิให้เกิดปัญหาความขัดแย้ง ปัญหาการเอื้อประโยชน์ เกิดความ โปร่งใส ถูกต้อง เป็นธรรม และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อราชการ ทั้งในกลุ่มราษฎรอาสาสมัคร (รอส.) ที่มีสิทธิได้รับการจัดสรรที่ดินตามนโยบายของรัฐและราษฎรกลุ่มที่อาศัยและทำกิน อยู่ใหม่ ผู้ตรวจการแผ่นดินได้มีข้อเสนอแนะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำกับดูแลการจัดทำ แผนการบริหารจัดการพื้นที่ที่เหมาะสม กำหนดมาตรการและหลักเกณฑ์การเข้าทำ ประโยชน์ในที่ดินให้ชัดเจนเร่งรัดและติดตามการดำเนินการให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลและเหตุผล ความจำเป็นของการดำเนินการให้ประชาชนได้รับทราบอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และทั่วถึง

เรื่องที่ 2 →

รายละเอียด
เรื่องร้องเรียน

ปัญหาที่ดินในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

สำนักศิลปากรที่ 6 สุโขทัย ดำเนินการโครงการสำรวจและจัดทำข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) ในพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย โดยผลการศึกษากำหนดให้บริเวณที่ดินของผู้ร้องเรียนอยู่ในเขตอนุรักษ์เข้มข้น และมีความเห็นว่าจะออกโฉนดที่ดินในพื้นที่ดังกล่าว เป็นเหตุให้ผู้ร้องเรียนไม่สามารถขออโฉนดที่ดินได้ อันเป็นการรอนสิทธิของผู้ร้องเรียนโดยมิได้มีการเวนคืนที่ดินเพื่อการอนุรักษ์โบราณสถานแต่อย่างใด และกรณีสำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยไม่ดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ร้องเรียน โดยผู้ร้องเรียนครอบครองที่ดินตามหลักฐานแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. 1) ซึ่งแจ้งการครอบครองก่อนมีการประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถาน เป็นเหตุให้ผู้ร้องเรียนไม่ได้รับความเป็นธรรม

ประเด็นที่ 5 ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

เรื่อง →

รายละเอียด
เรื่องร้องเรียน

การดำเนินการของร้านสะดวกซื้อผู้ต้องขังเกี่ยวกับมาตรฐานของสินค้าที่นำมาจำหน่าย และสิทธิในการเลือกซื้อสินค้าจากผู้ประกอบการรายอื่นอันอาจมีผลกระทบต่อสิทธิของผู้บริโภคตามที่รัฐธรรมนูญรับรองและคุ้มครองไว้

เนื่องจากการร้องเรียนเกี่ยวกับการดำเนินการของร้านสะดวกซื้อผู้ต้องขังมายังสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินหลายครั้งว่า ไม่ได้มาตรฐานและบังคับให้ญาติผู้ต้องขังจำต้องซื้อสินค้าจากราษทัณฑ์ มิฉะนั้นจะส่งเข้าไปให้ผู้ต้องขังไม่ได้ และอาจเป็นการจำกัดสิทธิของผู้บริโภค

ประเด็นที่ 6 ด้านการศาสนา

เรื่อง →

รายละเอียด
เรื่องร้องเรียน

โครงการคัดกรองและตรวจสอบประวัติของผู้ขอบรรพชาอุปสมบทเป็นพระภิกษุ ในพระพุทธศาสนา

เพื่อพัฒนากระบวนการคัดกรองและตรวจสอบประวัติของผู้ขอบรรพชาอุปสมบทเป็นพระภิกษุในพระพุทธศาสนาให้มีประสิทธิภาพและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น โดยเพิ่มช่องทางให้ผู้ขออุปสมบทสามารถยื่นคำขอและรับผลการตรวจสอบประวัติผ่านระบบออนไลน์หรือแอปพลิเคชันเพื่อความสะดวกรวดเร็วและมีการจัดทำฐานข้อมูลและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่พระอุปัชฌาย์ในการทำหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอบรรพชาอุปสมบทให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เรื่อง →

รายละเอียด
เรื่องร้องเรียน

การเสนอแนะให้มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย การบังคับใช้กฎหมาย และการปรับปรุงกายภาพของถนน (โครงการอาสาสมัครจราจร)

เพื่อลดปัญหาการกระทำความผิดกฎหมายจราจร ลดปัญหาอุบัติเหตุจราจร และเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย ตลอดจนการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบังคับใช้กฎหมายจราจรภายใต้โครงการอาสาสมัครจราจร

เรื่อง →

รายละเอียด
เรื่องร้องเรียน

โครงการศึกษาปัญหาและผลกระทบของการทำประมงภายใต้กฎหมายประมง

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีบทบาทสำคัญในการผลิตและส่งออกสินค้าประมงเป็นอันดับต้น ๆ ของโลก โดยมีศักยภาพผลิตสินค้าประมงประมาณ 3 ล้านตันต่อปีและมีมูลค่าการส่งออกถึง 1 แสนล้านบาท แต่เมื่อเดือนเมษายน 2558 สหภาพยุโรปในฐานะที่เป็นประเทศผู้นำเข้าและบริโภคสินค้าประมงรายใหญ่ที่สุดของโลกริเริ่มให้ทุกประเทศที่ส่งสินค้าประมงออกไปยังสหภาพยุโรปดำเนินการแก้ไขปัญหาการประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงานและไร้การควบคุม (IUU Fishing) อย่างจริงจัง ซึ่งประเทศไทยได้รับใบเหลืองอันเป็นการเตือนจากสหภาพยุโรป ทำให้จำเป็นต้องแก้ไขปัญหาด่วนด้วยการตราพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 รวมทั้งดำเนินการจัดทำแผนการบริหารจัดการประมงระดับชาติ การสร้างระบบการควบคุมตรวจสอบและติดตามการทำประมง การบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดและจัดทำระบบตรวจสอบย้อนกลับ เพื่อออกไปรับรองการจับสัตว์น้ำส่งไปยังสหภาพยุโรป ทั้งนี้ ชาวประมงทั้งประเทศซึ่งมีจำนวน 23 จังหวัด ประกอบไปด้วยชาวประมงพาณิชย์และชาวประมงพื้นบ้านที่ได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมายและกฎระเบียบดังกล่าวได้เรียกร้องให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องแก้ไขปัญหาและผลกระทบให้แก่ชาวประมงเพื่อให้มีความสอดคล้องกับวิถีการทำประมงและข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น จากการศึกษาปัญหาและผลกระทบของการทำประมงภายใต้กฎหมายประมงดังกล่าว ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงได้มีคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหามาไปยังหน่วยงานของรัฐจำนวน 9 หน่วยงาน ได้แก่ (1) คณะรัฐมนตรี (2) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (3) กระทรวงแรงงาน (4) กระทรวงการต่างประเทศ (5) กรมประมง (6) กรมการจัดหางาน (7) กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (8) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และ (9) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเพื่อแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนแล้ว

3. →

ผลการดำเนินงานตามหน้าที่และอำนาจ
ในการเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญ
หรือศาลปกครอง กรณีปัญหา
เกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ

ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินนั้น ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครองได้ ตามมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 การพิจารณาว่าผู้ตรวจการแผ่นดินจะต้องเสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลใดนั้น ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์แห่งการร้องเรียนว่ามีสถานะเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หรือมีสถานะเป็นกฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดแล้วแต่กรณี ดังนี้

(1) กรณีบทบัญญัติแห่งกฎหมายมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ

ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายใด มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ผู้ตรวจการแผ่นดินมีหน้าที่และอำนาจในการเสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยได้ ตามมาตรา 23 (1) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560

โดยคำว่า “บทบัญญัติแห่งกฎหมาย” หมายถึง กฎหมายที่ตราขึ้นโดยองค์กรที่ใช้อำนาจนิติบัญญัติตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ ไม่ว่าจะตราขึ้นโดยฝ่ายนิติบัญญัติหรือฝ่ายบริหารก็ตาม ได้แก่ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติ พระราชกำหนดที่ได้รับการอนุมัติจากรัฐสภาแล้วและประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่มีค่าบังคับเทียบเท่ากับพระราชบัญญัติ

(2) กรณีกฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใด ของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หากผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่า กฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดของหน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ผู้ตรวจการแผ่นดินมีหน้าที่และอำนาจในการเสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลปกครองเพื่อพิจารณาวินิจฉัยได้ตามมาตรา 23 (2) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560

ในการพิจารณาวัตถุแห่งการร้องเรียนว่ามีสถานะเป็นภู คำสั่ง หรือการกระทำ อื่นใดของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือไม่ นั้น เนื่องจากพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 ไม่ได้กำหนดนิยามถ้อยคำ ดังกล่าวไว้ จึงต้องพิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นกฎหมายที่กำหนดเกี่ยวกับเขตอำนาจของ ศาลปกครอง ประกอบกับตัวอย่างการใช้การตีความที่ปรากฏในคำสั่งหรือคำพิพากษา ศาลปกครองสูงสุด

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับเรื่องร้องเรียนตามมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 ดังนี้

1. กรณีบทบัญญัติแห่งกฎหมายมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา 23 (1) ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560

- ได้รับเรื่องร้องเรียน จำนวน 39 เรื่อง
- ไม่มีการยื่นคำร้องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ
- ยุติการพิจารณา จำนวน 39 เรื่อง

2. กรณีภู คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใด ของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย มาตรา 23 (2) ตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560

- ได้รับเรื่องร้องเรียน จำนวน 34 เรื่อง
- เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลปกครอง จำนวน 2 เรื่อง
- ยุติการพิจารณา จำนวน 32 เรื่อง

ทั้งนี้ มีตัวอย่างเรื่องร้องเรียนที่ผู้ตรวจการแผ่นดินได้ดำเนินการตามมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 ดังนี้

3.1 กรณียบทบัญญัติแห่งกฎหมายมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 มาตรา 23 (1)

เรื่องที่ **1** →

รายละเอียด
เรื่องร้องเรียน

ประมวลกฎหมายอาญาทหาร มาตรา 6 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาทหาร พุทธศักราช 2477 มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 28 วรรคสี่

ผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับเรื่องร้องเรียนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 มาตรา 23 (1) ขอให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย กรณีประมวลกฎหมายอาญาทหาร มาตรา 6 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาทหาร พุทธศักราช 2477 มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 28 วรรคสี่ เนื่องจากกำหนดให้ศาลทหารพิพากษาลงโทษประหารชีวิตโดยใช้วิธีการยิงด้วยอาวุธปืนจนถึงแก่ความตาย ซึ่งมีลักษณะขัดหรือแย้งกับหลักการห้ามลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมตามรัฐธรรมนูญ และแตกต่างจากประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินมีคำวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายอาญาทหาร มาตรา 6 ที่แก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่กำหนดวิธีการลงโทษผู้ต้องคำพิพากษาศาลทหาร เพื่อให้

สอดคล้องกับบทบาทและภารกิจของทหาร อีกทั้ง ใช้บังคับเป็นกรณีพิเศษนอกเหนือจากกฎหมายอาญาสำหรับพลเรือนทั่วไป และเป็นบทบัญญัติที่จัดกลุ่มบุคคลตามลักษณะของกลุ่มความและประเภทแห่งคดีแยกออกจากกลุ่มบุคคลที่ไม่ได้อยู่ในอำนาจของศาลทหารไว้โดยเฉพาะ ดังนั้น ประมวลกฎหมายอาญาทหาร มาตรา 6 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาทหาร พุทธศักราช 2477 จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 28 วรรคสี่ ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงไม่อาจเสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยได้ตามความในมาตรา 23 (1) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560

เรื่องที่ 2 →

รายละเอียด
เรื่องร้องเรียน

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 100
วรรคสาม มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช
2560 มาตรา 26 มาตรา 27 และมาตรา 188

ผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับเรื่องร้องเรียนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 มาตรา 23 (1) ขอให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็น
ต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย กรณีพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 100 วรรคสาม มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วย
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 26 มาตรา 27 และมาตรา
188 ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินมีคำวินิจฉัยว่า เมื่อการตรวจสอบคำสั่งลงโทษทางวินัยของ
ศาลปกครองหรือองค์กรพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยหรือองค์กรตรวจสอบ
รายงานการดำเนินการทางวินัย สามารถตรวจสอบได้สองกรณี ได้แก่ ตรวจสอบในส่วน
เนื้อหาของคำสั่งลงโทษทางวินัย และกระบวนการของการออกคำสั่งลงโทษทางวินัย
เมื่อทั้งสองกรณีมีความแตกต่างกันในสาระสำคัญ จึงไม่อาจถือได้ว่าพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 100 วรรคสาม ปัญหาเกี่ยวกับ
ความชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 26 มาตรา 27
และมาตรา 188 แต่อย่างไรก็ดี กรณีตามคำร้องเรียนนี้ จึงไม่มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วย
รัฐธรรมนูญที่ผู้ตรวจการแผ่นดินจะเสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ
เพื่อพิจารณาวินิจฉัยได้ ตามมาตรา 23 (1) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
ผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560

พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2562
มาตรา 50 (10) มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช 2560 มาตรา 26 วรรคหนึ่ง

ผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับเรื่องร้องเรียนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 มาตรา 23 (1) ขอให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย กรณีพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2562 มาตรา 50 (10) มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 26 วรรคหนึ่ง ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินมีคำวินิจฉัยว่า แม้สิทธิในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่บุคคลพึงมีในฐานะเป็นพลเมืองของสังคมประชาธิปไตย แต่สิทธิเช่นนี้อาจถูกจำกัดได้ตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ประกอบกับเมื่อชั่งน้ำหนักระหว่างการจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลกับประโยชน์สาธารณะที่ต้องการได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล และเป็นการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแล้ว มาตรการดังกล่าวจึงเป็นมาตรการเท่าที่จำเป็นและพอสมควรแก่เหตุ การกำหนดลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2562 มาตรา 50 (10) จึงไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ ไม่กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะเจาะจง ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา 26 วรรคหนึ่ง (เทียบเคียง คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ 11/2565 ลงวันที่ 27 กรกฎาคม 2565) ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงไม่อาจเสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยได้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 มาตรา 23 (1)

3.2 กรณีกฎหมาย คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 ตามมาตรา 23 (2)

เรื่องที่ 1 →

รายละเอียด
เรื่องร้องเรียน

กรมที่ดินและองค์การบริหารส่วนตำบลมะเฟือง อำเภอพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์ ดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ บร 5773 โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับเรื่องร้องเรียนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 มาตรา 23 (2) ขอให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลปกครองเพื่อพิจารณาวินิจฉัย กรณีกรมที่ดินและองค์การบริหารส่วนตำบลมะเฟือง อำเภอพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์ ดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ บร 5773 โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินมีคำวินิจฉัยว่า การออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงนั้น เป็นไปตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 8 ตรี โดยต้องพิจารณาประกอบกับกฎกระทรวง ฉบับที่ 26 (พ.ศ. 2516) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 45 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 และระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ. 2517 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เมื่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ สาขาพุทไธสง ได้มีหนังสือถึงนายอำเภอพุทไธสง และมีหนังสือถึงกำนัน

ตำบلمะเฟือง ขอให้ปิดประกาศ เรื่อง ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (น.ส.ล.) หมู่ที่ 6, 7 และ 8 ตำบلمะเฟือง อำเภอพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์ พร้อมแนบรูปแผนที่ โดยปิดประกาศไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอพุทไธสง ที่ทำการกำนันตำบلمะเฟือง และบริเวณที่ดิน พร้อมทั้งปิดประกาศ ณ สำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ สาขาพุทไธสง เพื่อให้ประชาชนทราบโดยทั่วกัน หากผู้ใดจะคัดค้านให้ยื่นคำคัดค้านต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน 30 วัน นับแต่วันประกาศ เป็นต้นไป จึงเห็นได้ว่าการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ บร 5773 ได้มีการดำเนินการตามข้อ 2 ของกฎกระทรวง ฉบับที่ 26 (พ.ศ. 2516) ดังกล่าว ซึ่งเป็นการดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องแล้ว ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงไม่อาจเสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลปกครองเพื่อพิจารณาวินิจฉัยได้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 มาตรา 23 (2)

เรื่องที่ 2 →

รายละเอียด
เรื่องร้องเรียน

ระเบียบกองทัพบกกว่าด้วยการเข้าพักอาศัยในบ้านพักรับรองกองทัพบก พ.ศ. 2548 มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 ตามมาตรา 6 มาตรา 7 มาตรา 37 และมาตรา 44

ผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับเรื่องร้องเรียนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 มาตรา 23 (2) ขอให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลปกครองเพื่อพิจารณาวินิจฉัย กรณีระเบียบกองทัพบกกว่าด้วยการเข้าพักอาศัยในบ้านพักรับรองกองทัพบก พ.ศ. 2548 กำหนดให้ข้าราชการประจำการสังกัดกองทัพบกที่มีชั้นยศ พลเอก หรืออดีตผู้บังคับบัญชาชั้นสูงของกองทัพบกซึ่งทำคุณประโยชน์ให้กับกองทัพบก

และประเทศชาติ และเคยดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการทหารบก มีสิทธิเข้าพักอาศัยในบ้านพัก
รับรองกองทัพบก เป็นการกำหนดให้มีการใช้จ่ายเงินงบประมาณและการบริหารจัดการ
ทรัพย์สินที่ไม่ได้เป็นการรักษาหรือก่อให้เกิดประโยชน์สาธารณะ ซึ่งไม่สอดคล้องกับ
กฎหมายวินัยการเงินการคลังของรัฐ จึงมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยพระราชบัญญัติวินัย
การเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 ตามมาตรา 6 มาตรา 7 มาตรา 37 และมาตรา 44 โดย
ผู้ตรวจการแผ่นดินมีคำวินิจฉัยว่า กรณีไม่มีเหตุผลและความจำเป็นที่กองทัพบกจะต้องออก
ระเบียบกองทัพบกกว่าด้วยการเข้าพักอาศัยในบ้านพักรับรองกองทัพบก พ.ศ. 2548 เพื่อใช้
บังคับกับข้าราชการประจำการที่มีชั้นยศพลเอกไว้เป็นการเฉพาะ เนื่องจากข้าราชการ
ประจำการที่มีชั้นยศพลเอกมีสิทธิเข้าพักอาศัยในบ้านพักกองทัพบกได้โดยอาศัยอำนาจ
ตามระเบียบกองทัพบกกว่าด้วยการเข้าพักอาศัยในอาคาร บ้านพัก ของข้าราชการและลูกจ้าง
ประจำในสังกัดกองทัพบก พ.ศ. 2553 อีกทั้งไม่ปรากฏว่า มีส่วนราชการอื่นในสังกัดกองทัพไทย
ได้มีการออกระเบียบเกี่ยวกับการเข้าพักอาศัยในบ้านพักรับรองของข้าราชการเพื่อบังคับใช้กับ
เฉพาะผู้บังคับบัญชาชั้นสูงหรืออดีตผู้บังคับบัญชาแต่อย่างใด และไม่ปรากฏว่าระเบียบ
กองทัพบกดังกล่าวออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายใด จึงไม่สอดคล้องกับ
หลัก “ไม่มีกฎหมาย ไม่มีอำนาจ” นอกจากนี้ ยังเป็นระเบียบที่ใช้บังคับกับเฉพาะกลุ่มบุคคล
โดยไม่ปรากฏเหตุผลและความจำเป็น และไม่สอดคล้องกับวินัยการเงินการคลัง ระเบียบ
ดังกล่าวจึงมีปัญหาความชอบด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561
มาตรา 7 ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงวินิจฉัยให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลปกครอง
ตามมาตรา 23 (2) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน
พ.ศ. 2560 ต่อมาศาลปกครองกลางมีคำสั่งรับคำฟ้องของผู้ตรวจการแผ่นดินไว้พิจารณา
เป็นคดีหมายเลขดำที่ 1241/2566 เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2566

4. →

ผลการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ
ในการพิจารณาคำร้องของบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิ
หรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครอง
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2561

ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการเสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ หรือศาลปกครองของผู้ตรวจการแผ่นดินนั้น นอกจากหน้าที่และอำนาจที่มีอยู่ตามมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 แล้ว ผู้ตรวจการแผ่นดินยังมีหน้าที่และอำนาจในการยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2561 ประกอบมาตรา 22 (4) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560

กรณีดังกล่าวนี้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2561 มาตรา 46 ถึงมาตรา 48 ซึ่งกำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทำหน้าที่กลั่นกรองคำร้องจากประชาชนที่จะยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญ โดยกำหนดเป็นเงื่อนไขว่าให้ยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อนจึงจะมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญโดยตรงได้

กรณีตามมาตรา 46 เป็นกรณีที่ร้องเรียนว่า การกระทำขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ โดยกฎหมายกำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีหน้าที่และอำนาจรับคำร้องจากบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรง อันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ และได้รับความเดือดร้อนเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ซึ่งผู้ถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินภายใน 90 วัน นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น เว้นแต่เป็นกรณีที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพยังคงมีอยู่ ก็สามารถยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินได้ และกฎหมายยังได้กำหนดระยะเวลาเร่งรัดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 60 วันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องดังกล่าวด้วย

ส่วนกรณีตามมาตรา 48 นั้น เป็นกรณีบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพ ร้องเรียนว่า การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น เป็นผลมาจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ โดยกฎหมายกำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีหน้าที่และอำนาจรับคำร้องจากบุคคลดังกล่าวไว้พิจารณาได้ ทั้งนี้ กฎหมายได้กำหนดระยะเวลาเร่งรัดให้

ผู้ตรวจการแผ่นดินต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 60 วัน นับแต่วันที่ได้รับคำร้องดังเช่นกรณีตามมาตรา 46 ด้วย

ทั้งนี้ มาตรา 47 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ด้วยว่า การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา 46 และมาตรา 48 จะต้องไม่ใช่กรณีอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (1) การกระทำของรัฐบาล
- (2) รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว
- (3) กฎหมายบัญญัติขั้นตอนหรือวิธีการไว้เป็นการเฉพาะ และยังมีได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการนั้นครบถ้วน
- (4) เรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอื่น หรือเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว
- (5) การกระทำของคณะกรรมการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 192
- (6) การกระทำที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม คณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง คณะกรรมการตุลาการทหาร รวมถึงการดำเนินการเกี่ยวกับวินัยทหาร

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ผู้ตรวจการแผ่นดินได้ดำเนินการในการพิจารณาคำร้องของบุคคล ซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2561 ดังนี้

- ได้รับเรื่องร้องเรียน จำนวน 88 เรื่อง
- ยื่นคำร้องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครอง จำนวน 15 เรื่อง
- ยุติการพิจารณา จำนวน 73 เรื่อง

ยกตัวอย่าง เช่น

ศาลปกครองกลางมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องของผู้ร้องเรียนเป็นการกระทำที่ละเมิดต่อสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้องเรียนในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม โดยการละเมิดนั้นเป็นผลจากบทบัญญัติมาตรา 16 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 77 และมาตรา 197

ผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับเรื่องร้องเรียนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 มาตรา 22 (4) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2561 มาตรา 48 ขอให้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย กรณีศาลปกครองกลางมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องของผู้ร้องเรียนในคดีหมายเลขดำที่ 813/2564 คดีหมายเลขแดงที่ 680/2564 เป็นการกระทำที่ละเมิดต่อสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้องเรียนในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมโดยการละเมิดนั้นเป็นผลจากบทบัญญัติมาตรา 16 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 77 และมาตรา 197 ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินวินิจฉัยว่าเมื่อบทบัญญัติมาตรา 16 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 บัญญัติขึ้นเพื่อจำกัดอำนาจของศาลปกครองในการพิจารณาและพิพากษาคดีปกครอง เพื่อให้รัฐสามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ฉุกเฉินให้เป็นไปโดยมีอิสระ ความเป็นเอกภาพ และเพื่อให้สถานการณ์ยุติไปโดยเร็ว และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 197 วรรคหนึ่ง เป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจฝ่ายนิติบัญญัติตรากฎหมายกำหนดรายละเอียดลักษณะคดีปกครองที่อยู่ในอำนาจของศาลปกครอง โดยอาจตรากฎหมายยกเว้นมิให้ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง

บางประเภทได้ อีกทั้ง ผู้เสียหายที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามพระราชกำหนด การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ก็ยังมีสิทธินำคดีเข้าสู่กระบวนการ พิจารณาของศาลยุติธรรมได้ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 194 และยังมีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหาย จากทางราชการตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิด ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา 17 แห่งพระราชกำหนดฉบับดังกล่าว ดังนั้น มาตรา 16 แห่งพระราชกำหนดดังกล่าว จึงไม่ได้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 197 (เทียบเคียงคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ 9/2553)

เรื่องที่ 2 →

การที่รัฐสภามีมติตีความว่า การเสนอชื่อบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี ให้รัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบในรอบที่สอง เป็นญัตติทั่วไป ถือเป็น การเสนอญัตติซ้ำ ต้องห้าม นำเสนออีกตามข้อ 41 ของข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. 2563 นั้น ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 272 การกระทำของรัฐสภาดังกล่าวละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้องเรียนและประชาชนผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 3 วรรคสอง มาตรา 5 วรรคหนึ่ง มาตรา 25 วรรคสาม และมาตรา 27

ผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับเรื่องร้องเรียนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย ผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 มาตรา 22 (4) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2561 มาตรา 46 ขอให้ยื่นคำร้องต่อ

ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย กรณีรัฐสภามีมติตีความว่า การเสนอชื่อบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีให้รัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบในรอบที่สอง เป็นญัตติทั่วไป ถือเป็นการเสนอญัตติซ้ำ ต้องห้ามนำเสนออีกตามข้อ 41 ของข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. 2563 ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 272 และละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้องเรียนและประชาชนผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 3 วรรคสอง มาตรา 5 วรรคหนึ่ง มาตรา 25 วรรคสาม และมาตรา 27 ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินมีคำวินิจฉัยว่า การพิจารณาให้ความเห็นชอบนายกรัฐมนตรีมีการบัญญัติไว้โดยชัดเจนในรัฐธรรมนูญ และในข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. 2563 ก็ได้แยกเรื่องนี้ออกจากเรื่องการเสนอญัตติทั่วไปอย่างชัดเจนโดยกำหนดให้อยู่ต่างหมวดกัน อีกทั้งในมาตรา 159 และมาตรา 272 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ก็ไม่ได้บัญญัติว่าเป็นการเสนอญัตติแต่อย่างใด การพิจารณาให้ความเห็นชอบนายกรัฐมนตรีจึงมิใช่การเสนอญัตติทั่วไป การที่รัฐสภามีมติตีความว่า การเสนอชื่อบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีให้รัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบในรอบที่สอง เป็นญัตติทั่วไป ถือเป็นการเสนอญัตติซ้ำ ห้ามนำเสนอให้รัฐสภาพิจารณาอีกตามข้อ 41 ของข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. 2563 จึงเป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 272 อีกทั้ง ยังเป็นการใช้และตีความกฎหมายไม่สอดคล้องกับหลักนิติธรรม ขัดต่อหลักความเสมอภาค และขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญอันเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ การกระทำของรัฐสภาดังกล่าวจึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 3 วรรคสอง มาตรา 5 วรรคหนึ่ง มาตรา 25 วรรคสาม มาตรา 27 ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยต่อไป ต่อมาศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยในเรื่องดังกล่าว ในคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ คำสั่งที่ 31/2566 เรื่องพิจารณาที่ ต. 24/2566 วันที่ 16 สิงหาคม 2566

ตารางแสดงจำนวนเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการดำเนินงานตามหน้าที่และอำนาจ
ในการเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครอง ปีงบประมาณ 2566

หน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน	ยุติเรื่อง (เรื่อง)	เสนอเรื่องต่อศาล (เรื่อง)	รวม (เรื่อง)
1. เสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญ กรณีบทบัญญัติแห่งกฎหมายมีปัญหา เกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ	39	0	39
2. เสนอเรื่องต่อศาลปกครอง กรณี กฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดของ หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วย รัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย	32	2	34
3. ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ กรณีพิจารณาคำร้องของบุคคลซึ่งถูก ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญ คุ้มครองไว้ ตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของ ศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2561	73	15	88
รวมทั้งสิ้น	144	17	161

